

Inspectie SZW
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Stelselonderzoek Toets de Toetser aan toetsing RI&E

*Een signalerend onderzoek
naar de bijdrage van het
certificaat arbokerndeskundige
aan de volledigheid en
betrouwbaarheid van de
getoetste risico-inventarisatie
& -evaluatie.*

Inhoud

Colofon	4
Samenvatting	
1 Inleiding	8
2 Aanleiding	9
3 Wettelijk kader	11
3.1 Verplichting RI&E	11
3.2 Volledigheid en betrouwbaarheid	11
3.3 Toetsing	12
3.4 Toetsen RI&E versus het persoonscertificaat Arbokerndeskundige	12
4 Het persoonscertificaat binnen het stelsel in het kort	14
4.1 Probleemstelling, doelstelling, onderzoeksvragen en -opzet	15
4.1.1 Probleemstelling	15
4.1.2 Doelstelling	15
4.1.3 Onderzoeksvragen	15
4.2 Onderzoeksopzet	15
4.2.1 Vaststellen kwaliteit getoetste RI&E & PVA aangetroffen in de inspectiepraktijk	15
4.2.2 Onderzoek naar kwaliteit van de gegeven adviezen	16
4.2.3 Interview overige actoren betrokken bij het certificaat AKD	17
4.3 Afbakening onderzoek (methodologische verantwoording)	18
4.3.1 Geregistreerde bedrijfsarts	18
4.3.2 Erkende branche-RI&E	18
4.3.3 Duiding resultaten	18
5 Resultaten	19
5.1 Kwaliteit beoordeelde getoetste RI&E's	19
5.1.1 Algemene cijfers en resultaten	19
5.1.2 Kwaliteit beoordeelde getoetste RI&E's	20
5.1.3 Bevindingen beoordeling gegeven adviezen in relatie tot bijhorende beoordeelde getoetste RI&E's	20
5.1.4 Enquête gecertificeerde Arbokerndeskundige	21
5.1.5 Resultaten enquête werkgevers	25
5.2 Resultaten van de interviews met belanghebbende stelselactoren	27
5.2.1 Gemeenschappelijke, door overige stelselactoren genoemde knelpunten bij het toetsen van de RI&E	27
5.3 Bevindingen uit de deskresearch	28
5.3.1 Cijfers ongevallen in relatie tot causale gevaarsaspecten	28
5.3.2 Leidraad RI&E-toets inclusief leidraad valideren RI&E-instrument	29
6 Conclusie	30
Belangrijkste bevindingen beoordeling kwaliteit getoetste RI&E in de praktijk	30
Belangrijkste bevindingen uit enquêtes, interviews en deskresearch	30
Conclusie	30

7	Signalen en Aanbevelingen	31
7.1	Signalen en aanbevelingen met betrekking tot beoordeelde getoetste RI&E's steekproef in combinatie met het bewijs van toetsing	31
7.2	Signalen en aanbevelingen uit enquêtes, interviews en deskresearch	31
8	Bijlagen	32
8.1	Begrippenlijst	32
8.2	Overzicht benaderde stelselactoren in onderzoek	33
8.3	Overzicht onderzochte informatiebronnen - literatuur	34
8.4	Overzicht nationale wetgeving relatie tot de getoetste RI&E	34
8.5	Overzicht algemene definities, competenties en kerntaken vermeld in de WSCS-en	35

Samenvatting

Onderzocht is de mate waarin het certificaat arbokerndeskundige bijdraagt aan de volledigheid en betrouwbaarheid (de kwaliteit) van de getoetste RI&E. Dit rapport beschrijft het onderzoek en heeft tot doel verbeterpunten te signaleren.

Iedere werkgever dient te zorgen voor een veilige en gezonde werkomgeving. De werkgever dient daartoe een Risico-Inventarisatie & -Evaluatie (RI&E) op te (laten) stellen. Een wettelijke gecertificeerde arbokerndeskundige moet die RI&E toetsen. Die toets is bedoeld om, onafhankelijk, te bepalen of de inventarisatie volledig is en of de evaluatie betrouwbaar is (de 'kwaliteit' van de RI&E). Als bevoegd toetsers worden aangemerkt (1) de gecertificeerde arbokerndeskundige en (2) de geregistreerde bedrijfsarts.

In het onderzoek zijn 77 RI&E's die door een toetsers zijn beoordeeld, bekeken door een inspecteur in de praktijk. Deze steekproef van RI&E's levert geen representatief beeld, maar indiceert waar tekortkomingen van het stelsel zitten. Tevens zijn enquêtes afgenomen bij werkgevers en gecertificeerde arbokerndeskundigen en zijn interviews gehouden met overige belanghebbende stelselactoren.

Gebaseerd op de bevindingen in dit onderzoek, signaleert Inspectie SZW dat de werkgever, voor de borging van de kwaliteit van zijn getoetste RI&E, niet zondermeer kan vertrouwen op de (bijdrage van de) toetsing en daarmee op de borging van het persoonscertificaat arbokerndeskundige.

Met betrekking tot dat persoonscertificaat arbokerndeskundige leert het onderzoek namelijk dat een toetsing niet betekent dat de RI&E, na toetsing, volledig en betrouwbaar is of daartoe (dwingend) leidt. Driekwart van de getoetste en in de praktijk aangetroffen RI&E's is niet volledig en/of betrouwbaar. Wel zien we dat het certificaat arbokerndeskundige een bevorderende kwalitatieve bijdrage levert aan de getoetste RI&E en dat deze bijdrage groter is als de toetsing betrekking heeft op gevaarsaspecten die vallen binnen de eigen kerndeskundigheid (Veiligheidskunde, Arbeidshygiëne, Arbeid- & Organisatiedeskundigheid).

Verder leert het onderzoek dat namen van gecertificeerde arbokerndeskundigen als ook hun certificaatnummers zonder toestemming van die arbokerndeskundige gebruikt worden door derden. Dit resulteert in onrechtmatig afgegeven bewijzen van toetsing.

Naast bovengenoemde blijkt uit het onderzoek ook dat er op dit moment geen sprake is van een definitie voor 'toetsen', er géén gestandaardiseerde werkwijze is als het gaat om de

uitvoering van de taak 'toetsen', er geen vastgesteld (wettelijk) en duidelijk normenkader is betreffende de inhoud en het op te leveren eindproduct en dat er te weinig toezicht is op de rechtmatigheid als ook de kwaliteit van de toetsing.

Ondanks dat het certificaat een positief bevorderende bijdrage heeft op de kwaliteit van de getoetste RI&E, kan het systeem rond toetsing door een gecertificeerde arbokerndeskundige, dus nog worden verbeterd. Ook de toetsing uitgevoerd door een bedrijfsarts verdient nader onderzoek ter verbetering.

In de steekproef van 77 getoetste en door de inspecteur beoordeelde RI&E's zaten 7 individuele toetsingen uitgevoerd door een bedrijfsarts en 3 door bedrijfsartsen, toetsend vanuit een multi-team. Gekeken naar het aantal gemaakte fouten in deze 77 toetsingen, signaleert het onderzoek dat deze bedrijfsartsen het minst goed presteren van alle toetsers in het onderzoek. Een verdiepend onderzoek naar de bijdrage van de geregistreerde bedrijfsarts naar de kwaliteit van de getoetste RI&E lijkt op z'n plaats.

Verder bleek dat 14 van de 77 getoetste RI&E's getoetst waren door een daartoe onbevoegde. Ongeacht of de RI&E in orde is of niet, het is een zorgelijk signaal. Immers, onbevoegd toetsen is een overtreding van de wet en de betreffende RI&E (en daarmee de werkgever) voldoet niet aan de wet- en regelgeving.

Een getoetste RI&E die niet volledig en betrouwbaar is, vormt een risico voor de gezondheid en veiligheid van werknemers. Immers, een werkgever baseert het veiligheids- en gezondheidsbeleid op deze getoetste RI&E. Onderzoek in 2016 naar de meest voorspellende kernbepalingen heeft namelijk aangetoond dat het hebben van een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) met plan van aanpak de meest voorspellende waarde heeft op de mate van veiligheid en gezondheid van werknemers (*bron: arbo in bedrijf 2016*).

Alle input overziend, leidt dit tot het signaal dat de toets van de RI&E nog te weinig zeggingskracht oplevert en dat er nog veel winst te behalen is door de systematiek van toetsing tegen het licht te houden.

1

Inleiding

Voor u ligt het rapport Toets de Toetsers. Het programma Certificatie & Marktoezicht heeft als doel te onderzoeken of de wettelijk verplichte certificaten borgen dat werknemers en werkgevers gezond en veilig (kunnen) werken en dat derde partijen hierop kunnen vertrouwen.

In het onderzoek Toets de Toetsers staat de volgende vraag centraal:

Kan de werkgever erop vertrouwen dat toetsing door een certificaathouder leidt tot een volledige en betrouwbare RI&E?

Het doel van een volledige en betrouwbare RI&E¹ is om de werkgever te leiden naar een passend en compleet beleid ten einde de veiligheid en gezondheid van de werknemers zo optimaal mogelijk te garanderen.

Om te kunnen beoordelen of de toetsing en, aanpalend daaraan, het certificaat arbokerndeskundige leidt tot dit doel, wordt gekeken naar de 'kwaliteit' van het resulterende product in de praktijk. Hier is dat de getoetste RI&E en het gegeven advies² vanuit de toetsing.

Om de leesbaarheid van dit rapport te vergroten vindt u in bijlage 8.1 een overzicht met een duiding van begrippen en afkortingen die in het werkveld van dit certificaat voorkomen.

In hoofdstuk twee is de aanleiding voor dit onderzoek beschreven. Hoofdstuk drie en vier schetsen het wettelijk kader en het certificatiesysteem (stelsel) op zicht.

In hoofdstuk vijf zijn die bevindingen (resultaten) opgenomen die een antwoord geven op de onderzoeksvragen. Vanuit de resultaten vindt u, in hoofdstuk zes, de belangrijkste conclusies met betrekking tot de borging van het onderzochte certificaat in relatie tot de toetsing.

¹ Waar geschreven staat 'RI&E' wordt bedoeld de RI&E, inclusief het Plan van Aanpak (PVA).

² Het advies kan ook een (eind-)oordeel bevatten over het wel/niet 'voldoen' van de getoetste RI&E aan wet- en regelgeving. Ook hier is naar gekeken.

2

Aanleiding

Via nationale wetgeving stelt de wetgever verplicht dat elke werkgever een RI&E en een volledig ingevuld plan van aanpak (PvA) heeft. Het beoogde doel is dat elke werkgever in Nederland inzicht heeft in de gevaren in haar bedrijf en de risico's die daaruit voort kunnen vloeien. Dit zodat een passend veiligheids- en gezondheidsbeleid ter bescherming van de werknemers gevoerd kan worden.

Met betrekking tot de RI&E heeft de wetgever twee doelen:

1. Elke werkgever in Nederland heeft een RI&E (kwantitatieve naleving);
2. De RI&E van de werkgever moet volledig, betrouwbaar en actueel zijn, inclusief een compleet en betrouwbaar schriftelijk plan van aanpak om de risico's te elimineren of zo goed mogelijk te beheersen (kwalitatieve naleving).

In opdracht van de Inspectie analyseerde het Nederlands Forensisch Instituut in 2016 uit welke kernbepalingen het meest voorspellend zijn. Het hebben van een Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) met plan van aanpak en bij arbobeleid betrokken medewerkers, heeft de meeste voorspellende waarde. Daarmee is niet gezegd dat de andere bepalingen onbelangrijk zijn. Als aan alle zeven systeem-bepalingen wordt voldaan, is de kans dat bedrijven de arbeidsrisico's goed beheersen 90% (*bron: arbo in bedrijf 2016 en §2.2.7 jaarverslag Inspectie SZW 2016*).

Uit het onderzoek 'Arbo in Bedrijf' van 2018³, blijkt niet alleen dat de helft van de werkgevers niet voldoet aan de wettelijk RI&E-verplichting zoals genoemd onder punt 1, maar ook dat het aantal bedrijven met een volledige RI&E, zoals gesteld onder punt 2, is gedaald van 79% naar 61%.

Voor een werkgever, maar zeker ook voor de werknemers, kan een onvolledige en/of onbetrouwbare RI&E veiligheid en gezondheidsrisico's met zich meebrengen en mogelijk leiden tot (meldingsplichtige) arbeidsongevallen en (het ontstaan van) beroepsziekten. Deze gedachte wordt ondersteund door de bevindingen in het rapport van de Commissie Tilburg Chroom-6 betreffende de blootstelling aan Chroom-6 tijdens (re-integratie) werkzaamheden⁴.

De Staatssecretaris van het ministerie van SZW heeft in lijn daarmee opdracht gegeven voor een onderzoek naar de knelpunten bij de totstandkoming van de RI&E inclusief de

rol van de betrokken deskundigen (Tweede Kamer, vergaderjaar 2018-2019, 25 883 nr. 342, p.5).

Aansluitend is, in de brief aan de Tweede Kamer van januari 2020 met het onderwerp 'Meerjarenplan verbetering naleving RI&E' (Kenmerk: 2020-000012670) aangegeven dat de Inspectie SZW een verdiepend onderzoek (onderhavig onderzoek) uitvoert naar de (werking van de) toetsing van de RI&E, uitgevoerd door een in de wet daartoe aangewezen gecertificeerde arbokerndeskundige. Dit met het oog op de borging van de kwaliteit van de RI&E.

Definitie kwaliteit in dit rapport:

Als we spreken over 'kwaliteit', dan is dat een ruim begrip. Inspectie SZW hanteert de volgende invulling:

"Kwaliteit is het voldoen aan de gestelde wettelijke eisen en daarmee volledig en betrouwbaar (handhaving niet nodig)".

Als het gaat om de vraag of een RI&E kwalitatief voldoet dan zijn er meerdere factoren van invloed op het ontstaan van die kwaliteit, waaronder:

- Gebruikte inventarisatie- en beoordelingsmethode (RI&E-instrument);
- Is de RI&E getoetst of niet;
- Prijs opstellen en toetsen RI&E (vaak bepalend voor wel/niet toetsen);
- Wie heeft getoetst (bevoegd/onbevoegd en type deskundigheid);
- Niveau van (vakinhoudelijke) kennis *opsteller* van de RI&E;
- Niveau van (vakinhoudelijke) kennis van *toetsers* met betrekking tot de getoetste gevaarsaspecten;
- Kwaliteit van het gegeven advies door toetsers aan de werkgever;
- Bereidwilligheid bij en/of verplichting van werkgever tot handelen op uitkosten tijdens en na het toetsproces;

Kader van het onderzoek

Dit onderzoek naar de kwaliteit van de getoetste RI&E in de praktijk is uitgevoerd binnen het programma Certificatie & Markttoezicht. De focus van het onderzoek ligt op de bijdrage van het toetsen aan de kwaliteit van de RI&E alsook op de bijdrage van het certificaat arbokerndeskundige aan die kwaliteit. Verder wordt ook gekeken naar de bijdrage van de overige actoren (anders dan de certificaathouder) in het systeem en hun mogelijke bijdrage aan de kwaliteit van de getoetste RI&E.

Het onderzoek is niet gericht op de beoordeling van de geregistreerde bedrijfsarts als zodanig, maar in het

³ Arbo in Bedrijf 2018: Een onderzoek naar de naleving van arboverplichtingen, blootstelling aan risico's en genomen maatregelen in 2018.

⁴ Onafhankelijke Commissie Tilburg Chroom-6, Door het stof. Over kwetsbaarheid en goede bedoelingen. Gezondheidsrisico's op de werkvloer bij tROM tussen 2004 – 2012 (2019).

onderzoek komt, passief⁵, wel in beeld of er onderscheid is aan te treffen in de kwaliteit van de RI&E's getoetst door een geregistreerde bedrijfsarts en andere (al dan niet bevoegd) toetsers.

Positionering onderzoek

Het betreft hier een signalerend onderzoek. Opgemerkt moet worden dat er géén sprake is van een representatieve steekproef, behalve bij de enquête van de gecertificeerde arbokerndeskundigen. De bevindingen kunnen daarom niet worden gegeneraliseerd.

⁵ De door inspecteurs ingediende en getoetste RI&E's kunnen zijn getoetst door een geregistreerde bedrijfsarts. Om de toegevoegde waarde van het certificaat ten opzichte van andere typen toetsers te kunnen beoordelen wordt geen 'schifting' gemaakt in type toetsers bij selectie.

3

Wettelijk kader

3.1 Verplichting RI&E

Vanuit de wetgeving is een werkgever verplicht tot het hebben van een Risico-Inventarisatie & -Evaluatie (RI&E) zodat duidelijk wordt wat de risico's op het gebied van veiligheid en gezondheid zijn en met welke maatregelen deze het best beheerst kunnen worden. Iedereen, ook de werkgever zelf, mag een RI&E, inclusief Plan van Aanpak (PvA), opstellen. Uitbesteden aan elk ander persoon (opdrachtnemer) mag ook.

Europees en nationaal kader RI&E-verplichting

De EU heeft de algemene RI&E-verplichting, zonder het overigens een RI&E te noemen, in 1989 opgenomen in de Europese kaderrichtlijn met betrekking tot veiligheid en gezondheid (89/391/EEG). Hierin is de verplichting opgenomen om risico's op het werk te voorkomen en om vervolgens de risico's die niet voorkomen kunnen worden te evalueren⁶ en op basis daarvan aanvullende maatregelen te nemen ter bestrijding daarvan.

Deze evaluatie van risico's moet in elk geval ook betrekking hebben op werknemers met een bijzonder risico⁷. Nederland heeft die algemene RI&E-verplichting voor werkgevers opgenomen in artikel 5 van de Arboret.

Ná richtlijn 89/391/EEG heeft de EU nog zo'n 20 bijzondere arborichtlijnen gemaakt. In die bijzondere richtlijnen wordt vaak gesproken over het 'analyseren en beoordelen van de risico's'. In Nederland zijn veel van deze bijzondere arborichtlijnen omgezet en geïmplementeerd in het Arboretbesluit en de toelichting daarop. Hierbij is door de Nederlandse overheid ervoor gekozen om de woorden 'inventariseren' en 'evalueren' van risico's te gebruiken: de RI&E (bron: www.RI&E.nl).

Overzicht specifieke nationale RI&E-wetgeving

In de tabel in bijlage 8.4 is een overzicht opgenomen van toepasselijke richtlijnen en bepalingen over de RI&E. Hierbij is aangegeven waar deze bepalingen te vinden zijn in de nationale wet- en regelgeving.

Aanvullend kan worden gesteld dat naast de Arbeidsomstandighedenwet, het Arbeidsomstandighedenbesluit en de Arbeidsomstandighedenregeling er ook nog ondersteunende wetgeving is, namelijk:

- Toelichting op de Arboret (memorie van Toelichting, Tweede Kamer, vergaderjaar 2004–2005, 29 814, nr. 3);
- Toelichting op het Arboretbesluit (Staatsblad 1997, nr. 60).

De toelichting op het arboretbesluit (Staatsblad 1997, nr. 60):

De toelichting op het arboretbesluit stelt '*nadere voorschriften voor de risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E)*'. Het betreft hier een wettelijk normenkader met vastgestelde nadere criteria voor het beoordelen en evalueren van de aangetroffen gevaarsaspecten (arborisico's). De toelichting stelt, per gevaarsaspect daarvoor geldende criteria voor de volledigheid en betrouwbaarheid van een inventarisatie en evaluatie. Per gevaarsaspect wordt gesteld hoe, wat, waarmee, wanneer iets te beoordelen. Welke richtlijnen geldend zijn, welke grenswaarden er gesteld zijn en welke (arbeidshygiënische) maatregelen voldoen aan de SWPD.

Memorie van Toelichting (MvT)

De memorie van Toelichting (Tweede Kamer, vergaderjaar 2004–2005, 29 814, nr. 3) stelt, als het gaat om toetsen, een aantal voorwaarden welke grotendeels verwerkt lijken te zijn in de arboretregeling. De MvT geeft géén duidelijk criteria (normenkader) over de taak en het eindproduct van toetsen. Wel stelt zij, gelijk met de regeling, dat er een advies wordt uitgebracht. Hierbij wordt aangegeven dat de werkgever *niet verplicht* is dit advies op te volgen.

3.2 Volledigheid en betrouwbaarheid

De wet stelt wel eisen aan de opgestelde RI&E. Allereerst moet de RI&E *volledig* zijn. Alle aanwezige gevaarsaspecten⁸ moeten opgenomen zijn en van deze gevaarsaspecten moet worden bepaald in welke mate ze een risico vormen voor de veiligheid en gezondheid van werknemers. Daarnaast moeten deze gevaarsaspecten en hun risico geprioriteerd opgenomen zijn in een Plan van Aanpak (PvA), voorzien van passende (te nemen) maatregelen.

Omdat de RI&E en het PvA dé basis zijn voor het veiligheids- en gezondheidsbeleid van de werkgever, en daarmee de borging voor veilig en gezond werken van werknemers, moet hetgeen is beschreven in de RI&E, naast volledig, ook betrouwbaar (en daarmee ook bedoeld 'actueel') zijn. De gekozen risicobeoordeling moet passend zijn (juiste methodiek en juiste uitvoering, arboretbesluit) en de gekozen maatregelen moeten voldoen aan de Stand van de

⁶ Richtlijn 89/391/EEG, artikel 6, lid 2 en 3.

⁷ Richtlijn 89/391/EEG, artikel 9, lid 1 onder a.

⁸ Gevaarsaspecten zijn die gevaren die zich bij de arbeid voor kunnen doen (bv: gevaarlijke stoffen, arbeidsmiddelen, geluid, fysieke belasting, PSA).

Wetenschap en de Professionele dienstverlening (SWPD) (artikel 5 wet). Deze uitgangspunten zijn terug te vinden in de voorschriften in de Arboret, het Arboretbesluit inclusief de toelichting daarop én in de Arboretregeling.

3.3 Toetsing

De werkgever of een door hem ingehuurd opsteller kan, bij het opstellen van de RI&E, andere belangen hebben dan risicobeperking als het gaat om bijvoorbeeld het wegen en vaststellen van de prioritair risico's (belangenverstrengeling) of te nemen maatregelen. Ook kan het zijn dat het de opsteller ontbreekt aan (vakinhoudelijke-) kennis over inventarisatiemethoden, beoordelings-methodieken en de SWPD.

Om de volledigheid en betrouwbaarheid van de RI&E zoveel mogelijk te borgen heeft de wetgever gesteld dat de RI&E getoetst moet worden door een of meer deskundige personen die daartoe beschikken over een certificaat en/of de bedrijfsarts (art.14, lid 1 Arboret). Deze brengen over die toetsing dan een advies uit.

Het toetsen van de RI&E is voorbehouden aan een persoon die in het bezit is van een geldig persoonscertificaat Arbokerndeskundige (HVK/AH/A&O) of een geregistreerd bedrijfsarts. Andere personen mogen géén wettelijke toetsing van de RI&E uitvoeren.

In artikel 2.1, eerste lid, onder a t/m c van de Arbeidsomstandighedenregeling wordt nadere invulling gegeven aan wat de toetsing moet doen bij het toetsen van de RI&E. De regeling stelt dat toetsen, uitgevoerd door een daartoe bevoegd persoon, bestaat uit het:

- Toetsen of de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld in artikel 5 van de wet, volledig en betrouwbaar is;
- Toetsen of in de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld onder a, de actuele inzichten op het terrein van arbeidsomstandigheden zijn verwerkt (SWPD);
- Op basis van de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld onder a, uitbrengen van een advies aan de werkgever. Dit advies heeft mede betrekking op de in het plan van aanpak, bedoeld in artikel 5, derde lid, van de wet, voorgestelde wijze waarop de geconstateerde tekortkomingen kunnen worden verholpen en de prioriteiten en de volgorde waarin de maatregelen worden genomen.

De definitie van toetsen

In de wetgeving wordt gesproken over de algemene term toetsen. Het woord toetsen is in wet- en regelgeving en/of de memorie van Toelichting niet verder gedefinieerd in taken, producten en verplichtingen op resultaten anders dan 'voldoet aan de SWPD'. Er is geen verdere taakomschrijving of normenkader voor deze activiteit

opgenomen, behalve dat er een advies uit voort komt over het volledig en betrouwbaar zijn van de RI&E.

Voor een nadere duiding van wat 'toetsen' dan precies is geeft de Dikke Van Dale de volgende handvatten:

- Toetsen: beproeving (proef): de toets (van de kritiek) kunnen doorstaan en **in orde zijn** (beproeven, testen, keuren,...);
- Keuren: (deskundig) beoordelen op geschiktheid of kwaliteit met/via 'productkeurmerk' of 'keur'.

Een verdere online zoektocht in woordenboeken geeft een volgend algemeen beeld van duidingen waar mensen aan denken als wordt gesproken over 'toetsen':

- Beproeven, controleren, examineren, ijken, keuren, onderzoeken, testen

Het product dat momenteel voortkomt uit deze toetsing is, volgens de voornoemde regeling, het advies waarin de toetsing richting de werkgever beschrijft in hoeverre zijn getoetste RI&E, inclusief plan van aanpak, voldoet aan de wettelijke eisen die daaraan gesteld worden. Er zijn hierbij géén (SMART) criteria gegeven voor de wijze en inhoud van deze feedback.

3.4 Toetsen RI&E versus het persoonscertificaat Arbokerndeskundige

De RI&E moet volledig en betrouwbaar zijn, zo stelt de Arboret en -besluit. Hiervoor zorgdragen is een verantwoordelijkheid van de werkgever. Om persoonlijke belangen en/of gebrek aan kennis van de opsteller te ondervangen en de volledigheid en betrouwbaarheid van de RI&E, en daarmee de veiligheid en gezondheid van werknemers, in de praktijk te borgen is de taak toetsen wettelijk verplicht gesteld. Het toetsen moet, in de geest van de wet, een bijdrage leveren aan die volledigheid en betrouwbaarheid (voldoen aan de wettelijke eisen). Of dat toetsen in zichzelf ook die volledigheid en betrouwbaarheid moet borgen is, vanuit de wet, niet zo gesteld.

Het toetsen op volledigheid en betrouwbaarheid is, naast aan de geregistreerde bedrijfsarts, voorbehouden aan personen met het certificaat arbokerndeskundige. Het persoonscertificaat arbokerndeskundige is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de taak 'toetsen van de RI&E op volledigheid en betrouwbaarheid'.

Vanuit de geest van de wet is het dan de aanname dat het inzetten van het certificaat bij het toetsen als doel heeft bij te dragen aan die volledigheid en betrouwbaarheid van de RI&E in de praktijk.

Doel van toetsen RI&E

In vervolg op bovengenoemde kan worden gesteld dat, op dit moment de wetgeving het volgende voorschrijft met betrekking tot het toetsen:

- De toetsing is verplicht;
- De toetsing mag alleen worden uitgevoerd door daartoe wettelijk bevoegd personen;
- Resultaat van de toetsing is een duidelijk advies over het feit of en de mate waarin de getoetste RI&E volledig en betrouwbaar is (voldoet aan de gestelde wettelijke eisen);

De wetgever stelt, met de huidige wet- en regelgeving, als doel voor de toetsing van de RI&E dus: 'het informeren van de werkgever over de kwaliteit van zijn RI&E'.

De wetgever stelt hierin **niet** als doel: 'de toetsing leidt of moet leiden tot een kwalitatieve RI&E'.

4

Het persoonscertificaat binnen het stelsel in het kort

Werkveld Specifieke Certificatie Schema certificaat arbokerndeskundige

In de persoonscertificatieregelingen (WSCS-en) voor het certificaat arbokerndeskundige, worden algemene uitgangspunten en bepalingen opgenomen en wordt beschreven binnen welke voorwaarden de afgifte van certificaten dient te gebeuren. Anderzijds worden in zo'n WSCS de normen vastgelegd waaraan personen dienen te voldoen om een certificaat van vakbekwaamheid te kunnen ontvangen voor dat type arbokerndeskundigheid (bijlage 8.5)

Er zijn drie typen arbokerndeskundigheid waarvoor een certificaat kan worden verkregen:

1. WSCS-AH: Werkveldspecifiek certificatieschema voor persoonscertificaat Arbeidshygiënisten (AH).
2. WSCS-HVK: Werkveldspecifiek certificatieschema voor persoonscertificaat Hogere Veiligheidskundige (HVK).
3. WSCS-AO: Werkveldspecifiek certificatieschema voor het persoonscertificaat Arbeids- en Organisatiedeskundigen (AO)

Deze certificatieregeling (het WSCS) is opgesteld door het betreffende Centraal College van Deskundigen (CCvD ARBO) van de Beheerstichting Certificatie van Deskundigen (stichting BCD). Elk WSCS arbokerndeskundige is vastgesteld door het ministerie van SZW.

In deze schema's staan voornamelijk competentie- en vaardigheidseisen. In dit schema staan geen specifieke

taakbeschrijvingen met betrekking tot het 'toetsen RI&E' en ook geen vakinhoudelijke kennis-eisen. Wel wordt een passende vooropleiding gevraagd van het niveau HBO of hoger. Een passende vooropleiding is per type certificaat anders. Een HVK-opleiding is een andere vooropleiding dan een AH-opleiding.

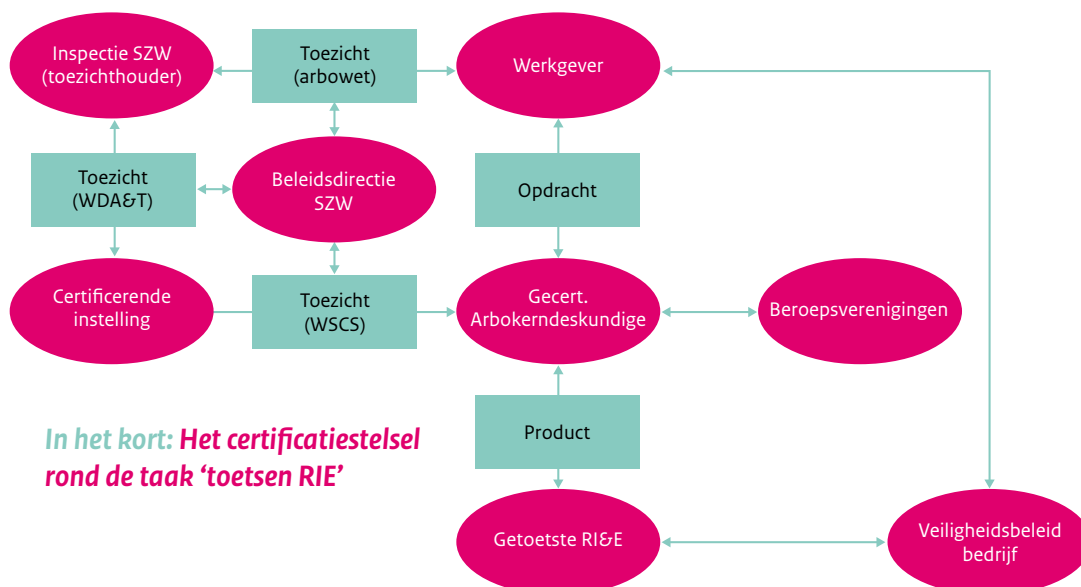
Rol van de certificerende instelling

Het persoonscertificaat wordt aan een kandidaat certificaathouder (CH) afgegeven door een certificerende instelling (CI). Deze examineert de kandidaat aan de hand van de (competentie- en vaardigheids-) eisen in het van toepassing zijnde schema. Daarnaast houdt de CI toezicht op het handelen van de CH in de praktijk. Dit ook op basis van de regels van het toepasselijke schema (WSCS).

De CI heeft, namens de Minister SZW, een aanwijzing (vergunning) om persoonscertificaten te mogen verstrekken. De overheid heeft beoordeeld of de CI de kennis en kunde heeft om een kandidaat CH adequaat te kunnen examineren en op een CH te kunnen toezien. Indien de CI niet conform de aanwijzingseisen handelt, kan de Minister de aanwijzing schorsen, intrekken of nadere voorwaarden stellen.

Certificatiestelsel in het kort

In de figuur hieronder is een korte weergave geschetst van het certificatiestelsel met belanghebbende actoren (conceptueel kader)

4.1 Probleemstelling, doelstelling, onderzoeksvragen en -opzet

4.1.1 Probleemstelling

In de praktijk wordt veelvuldig gehandhaafd op een onvolledige maar getoetste RI&E.

Dat betekent dat, na de toetsing, de RI&E & PVA, in de praktijk onvolledig en/of onbetrouwbaar is/blijft en daarmee niet voldoet aan gestelde wettelijke eisen.

Omdat het veiligheids- en gezondheidsbeleid van de werkgever geënt is op deze getoetste RI&E, levert een getoetste maar onvolledige en onbetrouwbare RI&E alsnog een risico op voor de borging van de veiligheid en gezondheid van werknemers. Hierin vinden we dan ook een urgentie/reden voor het onderzoek naar de kwalitatieve bijdrage van de toetsing op de RI&E.

4.1.2 Doelstelling

De getoetste RI&E's in Nederland zijn, zo blijkt uit Arbo in Bedrijf 2018 en uit veelvuldige handhaving door inspectie SZW, na toetsing in veel gevallen alsnog niet kwalitatief in orde.

De doelstelling van dit onderzoek is vast te stellen of (het advies bij) de toetsing van de RI&E, uitgevoerd door een gecertificeerde arbokerndeskundige, leidt tot een volledige en betrouwbare RI&E (kwalitatieve RI&E).

4.1.3 Onderzoeksvragen

Centrale vraag

Kan de werkgever erop vertrouwen dat toetsing door een certificaathouder leidt tot een volledige en betrouwbare RI&E?

Onderzoeksvragen

1. In hoeverre leidt toetsing, als instrument, tot een volledige en betrouwbare RI&E?
2. Borgt het certificaat de kwaliteit van de toetsing?
 - a. Is er kwaliteitsverschil tussen toetsingen verricht door een certificaathouder en een niet-certificaathouder?
 - b. Is er verschil in kwaliteit van (het advies bij) de getoetste RI&E's in relatie tot de vakinhoudelijke reikwijdte (scope) van het certificaat arbokerndeskundige?

4.2 Onderzoekopzet

1. Voor het onderzoek zijn 77 getoetste RI&E's, door inspecteurs aangetroffen in de praktijk, beoordeeld op volledigheid en betrouwbaarheid. Dit (ruim) na de datum dat de toetsing heeft plaatsgevonden. Indien de aangetroffen getoetste RI&E 'niet in orde' werd bevonden is gekeken op welke punten deze RI&E niet in orde was (op welk gevaarsaspect was de RI&E niet in orde). Verder is het bewijs van toetsing opgevraagd en aan de hand hiervan gekeken wie de toetsing had uitgevoerd (type toetsers). Hierbij is nagegaan of deze toetsers bevoegd was.
2. Het gegeven advies naar aanleiding van de toetsing is, per RI&E in de steekproef, beoordeeld op inhoud en de aanwezigheid van een (eind-)oordeel. Deze bevindingen zijn gelegd naast het gegeven oordeel van de inspecteur over diezelfde bijhorende RI&E.
3. Voor het in kaart brengen van de werking van het certificatiestelsel AKD als geheel zijn alle gecertificeerde arbokerndeskundigen met een certificaat van Stichting Hobéon SKO Certificatie aangeschreven met een enquête. De enquêtevragen zijn gebaseerd op de relevante wet- en regelgeving voor het certificaat en de taak toetsen RI&E.
4. In aanvulling op de enquêtes onder de gecertificeerde arbokerndeskundigen zijn er 2000 werkgevers aangeschreven met de vraag wat zij bij het toetsen van de RI&E/PVA verwachten, hebben ontvangen, wat de toetsers heeft gedaan aan handelingen en wat zij als klant zien als stelselrisico's en –verbeteringen.
5. Verder zijn gestructureerde interviews gehouden met belanghebbende stelselactoren. Hen is gevraagd naar de inhoud, de uitvoering en de bijdrage van de taak toetsen op de kwaliteit van de RI&E, de faal- en succesfactoren van het huidige systeem (het stelsel en daarbinnen de toetsing) en wat zij zien als stelselrisico's en –verbeteringen.
6. Naast deze activiteiten is er een deskresearch gedaan naar wet- en regelgeving, aanpalende onderzoeken en andere informatiebronnen (voor een overzicht, zie bijlage 8.3).

4.2.1 Vaststellen kwaliteit getoetste RI&E & PVA aangetroffen in de inspectiepraktijk

In de periode januari 2019 tot oktober 2019 zijn inspecteurs gevraagd om

- De getoetste RI&E's, aangetroffen tijdens hun reguliere inspecties en onderzoeken, te beoordelen op volledigheid en betrouwbaarheid, met betrekking tot de door hen geïnspecteerde (projectgebonden) onderwerpen. Geenszins werd de hele RI&E door de onderzoekers of inspecteur beoordeeld.
- Het bij die beoordeelde, getoetste RI&E afgegeven bewijs van toetsing op te vragen.

Gehanteerde definitie 'volledig'

Met volledig werd bedoeld: "Staan in de getoetste RI&E alle gevaarsaspecten die in het bedrijf aanwezig zijn, is beoordeeld of de gevaarsaspecten leiden tot een risico, is bepaald (geëvalueerd) hoe groot dat risico is, en zijn de noodzakelijke maatregelen benoemd (passend) en voorzien van een prioritering"

Gehanteerde definitie 'betrouwbaar':

Met betrouwbaar werd bedoeld: "Is de juiste methode gebruikt om het risico van het in de RI&E vermelde specifieke gevaarsaspect te meten en te beoordelen en heeft dit geleid tot het opnemen van de meest passende maatregelen (is voldaan aan de Stand van de Wetenschap en Professionele Dienstverlening).

Werkwijze

De inspecteur scoorde de door hem/haar beoordeelde getoetste RI&E als volgt:

Score	Betekenis	Duiding
1	In orde	Voldoet aan gestelde eisen in wet- en regelgeving voor het geïnspecteerde gevaaraspect en is daarmee op dat gevaaraspect volledig en betrouwbaar.
2	Niet volledig	Gevaaraspect is aanwezig maar niet vermeld; Gevaaraspect is niet opgenomen in Plan van Aanpak; Plan van Aanpak is niet aanwezig of incompleet.
3	Niet betrouwbaar	Gevaaraspect is niet geëvalueerd (is er een risico, hoe is dat bepaald...); Gevaaraspect is niet geëvalueerd volgens de actuele inzichten en stand van wetenschap en professionele dienstverlening geldend voor dat gevaaraspect.

De inspecteur gaf zijn/haar oordeel, samen met het zaaknummer, de RI&E én het bewijs van toetsing van die RI&E aan ons door.

Vervolgens zijn, door de onderzoekers, alle oordelen gekoppeld aan:

- De gegevens op het bewijs van toetsing (type arbokerndeskundigheid/toetsbevoegdheid, certificaatnummer, handtekening, bevoegdheid, etc.) en;
- Het gevaaraspect(-en) waarop een score 2 en/of 3 werd gegeven. De RI&E's met een score 1 (in orde) zijn niet verder geanalyseerd.

Op deze wijze is er geanalyseerd of:

- De getoetste RI&E's voldeden aan de minimaal gestelde eisen in wet- en regelgeving en daarmee volledig en/of betrouwbaar waren;
- Een getoetste RI&E, getoetst door een gecertificeerde arbokerndeskundige meer volledig en betrouwbaar is op die gevaarsaspecten vallend binnen de scope van zijn/haar type eigen kerndeskundigheid ten opzichte van toetsing op gevaarsaspecten vallend buiten die scope (zie hoofdstuk 4 voor toelichting arbokerndeskundigheid).

Opmerking bij bullit twee:

Hierbij is gekeken of het in de praktijk aangetroffen gevaaraspect in de getoetste RI&E volledig en betrouwbaar is opgenomen. Zo niet, dan doet dit af aan de kwaliteit van die getoetste RI&E. Er is niet gekeken of dit onderwerp in het advies stond of niet. Reden: indien het niet in de getoetste RI&E staat, dan is deze getoetste RI&E niet volledig en betrouwbaar.

4.2.2 Onderzoek naar kwaliteit van de gegeven adviezen

Er is een beoordelingskader opgesteld, aan de hand van wet- en regelgeving voor de interpretatie van de gegeven adviezen en het mogelijk hierbij gegeven oordeel. Zowel artikel 5 en artikel 14 van de Arbowet en artikel 2.1 van de Arboregeling zijn bekeken.

Artikel 5 van de Arbowet stelt verplicht dat de werkgever een RI&E heeft. In de RI&E zijn alle gevaren die zich bij de arbeid voordoen genoemd en voor elk gevaar zijn de risico's geëvalueerd. Passende maatregelen zijn opgenomen in het Plan van Aanpak, en voorzien van de juiste prioritering en termijnstelling.

Artikel 14, eerste lid, Arbowet geeft de verplichting aan de werkgever om deze RI&E te laten toetsen door een daartoe bevoegd persoon, zijnde een of meer gecertificeerde arbokerndeskundige en/of een geregistreerde bedrijfsarts.

Artikel 2.1, eerste lid, onder a t/m c, van de Arboregeling geeft invulling aan de taak en de focus die de certificaathouder of geregistreerde bedrijfsarts heeft als hij een RI&E toetst te weten:

- (a) het toetsen of de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld in artikel 5 van de wet, volledig en betrouwbaar is;
- (b) het toetsen of in de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld onder a, de actuele inzichten op het terrein van arbeidsomstandigheden zijn verwerkt;
- (c) het op basis van de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld onder a, uitbrengen van een advies aan de werkgever. Dit advies heeft mede betrekking op de in het plan van aanpak, bedoeld in artikel 5, derde lid, van de wet, voorgestelde wijze waarop de geconstateerde tekortkomingen kunnen worden verholpen en de prioriteiten en de volgorde waarin de maatregelen worden genomen.

Interpretatie van door toetsers bij advies geuite oordelen

Als er een toetsing is verricht door een daartoe bevoegd persoon, dan is het de aanname tijdens dit onderzoek dat deze toetsers zijn/haar taak conform wet- en regelgeving heeft uitgevoerd. Hierbij zijn de uitspraken in de gegeven adviezen als volgt geïnterpreteerd, gebaseerd op de wet- en regelgeving zoals hierboven beschreven.

Uitspraak (oordeel) in advies	Interpretatie
De RI&E (is getoetst en) voldoet aan wet- en regelgeving (in overeenstemming met de Arbowet o.i.d.)	De RI&E is volledig en betrouwbaar.
De RI&E is hierbij getoetst.	De toetsers heeft de RI&E, conform artikel 2.1 van de Arboregeling beoordeeld op 'volledigheid en betrouwbaarheid'. Deze hoeft dan nog niet volledig en betrouwbaar te zijn. Als erbij staat 'en voldoet daarmee aan wet- en regelgeving', dan is die RI&E beoordeeld als volledig en betrouwbaar.
De RI&E is goedgekeurd.	De getoetste RI&E is conform wet- en regelgeving en daarmee volledig en betrouwbaar'.
De RI&E voldoet niet.	Er is getoetst conform de daarvoor geldende regels; de getoetste RI&E is niet volledig en/of betrouwbaar bevonden.

4.2.3 Interview overige actoren betrokken bij het certificaat AKD

Voor het verkrijgen van inzicht in het functioneren van het stelsel in de praktijk zijn de volgende onderzoeksmethoden gebruikt:

1. Krachtenveldanalyse ter bepaling van belanghebbende actoren en de mate van betrokkenheid en invloed;
2. Gestructureerd interview met stelselactoren die uit de krachtenveldanalyse kwamen als betrokken of als

noodzakelijk (bijvoorbeeld door een toezichts- of wetgevende rol);

3. Enquête (anoniem) onder de gecertificeerde arbokerndeskundigen ter bepaling van hun ervaring, handelingsmotieven en aanbevelingen/opmerkingen;
4. Enquête (anoniem) onder werkgevers in de branches waarin, vanuit de inspecties en onderzoeken, de RI&E's werden opgehaald en beoordeeld.

Een overzicht van de benaderde stelselactoren inclusief beschrijving van hun rol is opgenomen in bijlage 8.2. Hierin is ook aangeven of de stelselactor wel/niet heeft deelgenomen.

Daarnaast is een deskresearch uitgevoerd met als focus de huidige nationale en internationale wet- en regelgeving rond de RI&E, de toetsing als verplicht instrument en de certificaateisen arbokerndeskundige waaronder de toetsing wordt verricht. Een overzicht hiervan is te vinden in bijlage 8.4. Er is gekeken naar:

- Wat wordt er in de wet- en regelgeving aan eisen gesteld met betrekking tot de RI&E als het gaat om volledig en betrouwbaar (rechten en plichten);
- Wat verstaat de wetgeving onder toetsen? Wat is het doel?
- Welke eisen en taken worden er vanuit het certificaat gesteld aan de arbokerndeskundige en de te leveren producten als het gaat om toetsen;
- Heeft het werkveld zelf duidelijke richtlijnen als het gaat om de invulling van wat wordt verstaan onder volledig, betrouwbaar, toetsen en dergelijke.

Overige informatiebronnen die zijn meegenomen zijn te vinden in bijlage 8.3.

Deze informatie is gebruikt ter ondersteuning van de opzet en kadering van dit onderzoek alsook voor de duiding van de bevindingen.

4.3 Afbakening onderzoek (methodologische verantwoording)

4.3.1 Geregistreeerde bedrijfsarts

De registratie van een bedrijfsarts en de inrichting van het daarbij behorende stelsel, valt buiten de reikwijdte van het wettelijke certificaat arbokerndeskundige waarvoor het Ministerie SZW verantwoordelijk is. Daarmee valt ook het toezicht op het functioneren van de bedrijfsarts en het bijhorende stelsel van registreren niet onder de verantwoordelijkheid van (Inspectie) SZW. Het functioneren van (het stelsel van) de geregistreeerde bedrijfsarts wordt daarom ook buiten de reikwijdte van dit onderzoek gehouden.

Daar waar een in ons onderzoek beoordeelde RI&E door een bedrijfsarts is getoetst, zijn de bevindingen wel meegenomen. Dit omdat deze informatie passief bij ons terecht komt. Echter, geregistreeerde bedrijfsartsen zijn niet actief benaderd middels enquêtes en de aan hen verbonden actoren zijn niet geïnterviewd.

Daar waar een in ons onderzoek aangetroffen en door de inspecteur beoordeelde RI&E door een bedrijfsarts was getoetst, zijn de bevindingen wel meegenomen. De reden hiervoor is dat de geregistreeerde bedrijfsarts op basis van arbeidsomstandigheden wet- en regelgeving eveneens door de werkgever voor de toetsing van de RI&E ingezet kan

worden en daarmee wel een directe invloed heeft op de kwaliteit van de RI&E.

Het ministerie van SZW is niet verantwoordelijk voor de competentie-eisen waaraan een bedrijfsarts moet voldoen. Deze competentie-eisen hebben ook geen invloed op de werking van het certificaat arbokerndeskundige en de bijbehorende certificaateisen (het WSCS). Daarom zijn de bedrijfsartsen verder niet rechtstreeks benaderd in het onderzoek met enquêtes of anderszins. Ook de aan hen verbonden actoren zijn niet geïnterviewd.

4.3.2 Erkende branche-RI&E

Verder is in dit onderzoek **geen** aandacht besteed aan de erkende branche-RI&E⁹. Deze RI&E's worden vooraf, als instrument, getoetst. In het onderzoek hebben we ons uitsluitend gericht op toetsingen van het eindproduct, een ingevulde RI&E.

4.3.3 Duiding resultaten

Daarnaast moet rekening gehouden worden met het feit dat:

- De steekproef van geanalyseerde en door inspecteurs beoordeelde getoetste RI&E's niet-representatief is. Dit omdat het onderzoeksteam afhankelijk was van welke (branche specifieke) inspectieprojecten er op dat moment werden gehouden;
- In de periode waarin de RI&E's zijn verzameld lag de focus van Inspectie SZW vooral op ongevalsonderzoek als aanleiding voor een inspectie. Dit maakt dat de verdeling van de beoordeelde RI&E's in de steekproef, qua aanleiding, niet representatief is verdeeld als het gaat om 'de aanleiding' van de inspectie (ongeval/project/klacht).

⁹ <https://www.RI&E.nl/> / <https://www.arboportaal.nl>

5

Resultaten

5.1 Kwaliteit beoordeelde getoetste RI&E's

5.1.1 Algemene cijfers en resultaten

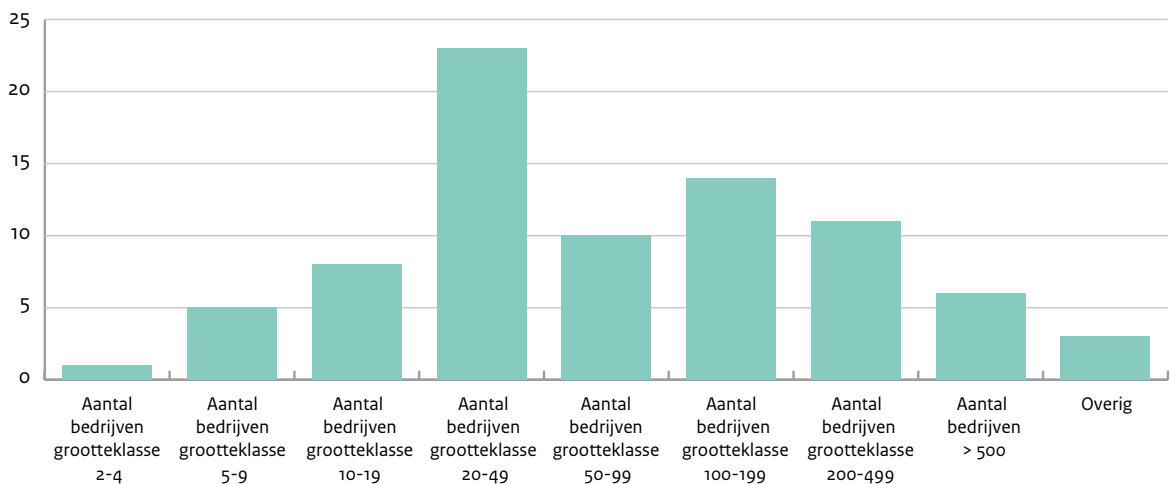
In totaal zijn er 81 RI&E's aangeleverd door inspecteurs. Van deze 81 aangeleverde zaken zijn er 77 getoetste en beoordeelde RI&E's meegenomen in de analyse. Als bij analyse bleek dat het alsnog om een erkende Branche-RI&E ging of de RI&E niet getoetst was, is de zaak uit de selectie gehaald.

Er zijn in de selectie alleen RI&E's meegenomen waarvoor een toetsverplichting gold. De selectie bestaat daardoor uit getoetste RI&E's van:

- Bedrijven met meer dan 25 werknemers;
- Bedrijven met minder dan 25 werknemers die géén gebruik maakten van een erkende Branche RI&E en deze dus regulier hadden laten toetsen volgens artikel 14, eerste lid onder a van de Arbeidsomstandighedenwet.

De verdeling is te zien in de grafiek hieronder.

Verdeling bedrijfsgrootte uitvraag beoordeelde en getoetste RI&E's

Aantallen gebaseerd op totale respons van 81

Oorsprong beoordeelde RI&E's binnen de selectie

De aanleiding voor de inspecteur om de RI&E op te vragen en te beoordelen kan verschillen. Binnen de selectie van 77 RI&E's is de aanleiding als volgt verdeeld:

- 47 getoetste RI&E's zijn beoordeeld vanuit een ongevalsonderzoek;
- 23 getoetste RI&E's zijn beoordeeld vanuit een inspectieproject;
- 7 getoetste RI&E's zijn vanuit een klachtonderzoek.

Bij analyse blijkt dat 82% van de toetsingen wordt uitgevoerd door een (arbo-) adviesbureau of een ZZP-er tegenover 18% door een 'gecertificeerde arbodienst'¹⁰.

¹⁰ **Gecertificeerde arbodienst**

Bewijs van toetsing, afgegeven door een gecertificeerde arbodienst en welke niet aantoonbaar te herleiden waren aan een gecertificeerde arbokerndeskundige of geregistreerde bedrijfsarts zijn gezien als 'afgegeven op het certificaat van de arbodienst'. Deze toetsingen zijn, voor wat betreft het type toetsers, meegenomen als 'gecertificeerde arbodienst'.

Een toetsing door een multidisciplinair team betreft een toetsing waarbij meer deskundigen betrokken zijn geweest onder wie zeker één of meerdere bevoegde toetsers (gecertificeerd of geregistreerd).

De onbevoegden zijn allemaal toetsers met een deskundige achtergrond (HVK of MVK). Echter, de betreffende HVK-er is dan niet gecertificeerd.

De verdeling van betrokken typen toetsers in de steekproef getoetste RI&E's (N=77) zijn weergegeven in onderstaande tabel:

	In orde (n=21)	Niet in orde (N=56)	N
Bedrijfsarts	1	6	7
Bevoegd BA toetsend vanuit een multi-team + AKD* (al dan niet bevoegd)	0	3	3
Gecertificeerde AKD	18	29	47
Multi gecertificeerde AKD = één persoon met meerdere AKD-certificaten	2	4	6
Onbevoegd	0	14	14
Totaal	21	56	77

* Omissies aangetroffen in een toetsing door een multi-team zijn op conto van elk betrokken type toetsers meegenomen. Zo zijn alle betrokken typen toetsers in het hele team gelijk belast.

5.1.2 Kwaliteit beoordeelde getoetste RI&E's

De 'kwaliteit' is in dit onderzoek aangemerkt als: "Voldoet aan de gestelde eisen in wet- en regelgeving en daarmee volledig en betrouwbaar".

De 'kwaliteit' is door de inspecteurs, tijdens de inspectie beoordeeld voor die gevaarsaspecten waarnaar gekeken is tijdens die inspectie.

De werkwijze om tot een oordeel rond de kwaliteit te komen is beschreven in §4.2.1.

In dit rapport worden de belangrijkste bevindingen van het onderzoek weergegeven die een antwoord formuleren op de gestelde onderzoeksvragen.

Bevindingen

Van de beoordeelde getoetste RI&E's voldoet 73% (n=56) niet aan de minimaal gestelde eisen in wet- en regelgeving en is daarmee niet volledig en/of niet betrouwbaar.

Geen van de getoetste RI&E's, waarbij de toetsing is uitgevoerd door een gecertificeerde arbodienst⁶ (niet zijnde door een bevoegd toetsers namens deze gecertificeerde arbodienst) is 'in orde' bevonden.

Naast dat we het aantal getoetste RI&E's in de steekproef (N=77) hebben beoordeeld, hebben we ook gekeken naar het aantal gesignaleerde omissies in die steekproef van N=77. Het aangetroffen aantal omissies, zijnde de 'niet of onvoldoende betrouwbaar vermelde gevaarsaspecten in de getoetste RI&E's ten opzichte van de geziene praktijk', is N=87.

Uit de analyse naar het aantal gemaakte 'fouten' (ommissies N=87) bij de toetsing blijkt dat de bedrijfsartsen en de onbevoegde toetsers het minst goed presteren (de meeste omissies hebben). Dit onafhankelijk van het gevaarsaspect.

- De geregistreerde bedrijfsartsen scoren 39% onder ('slechter dan') het gemiddelde. Zij maken 39% meer fouten dan het gemiddelde aantal fouten;
- De onbevoegde toetsers scoren 33% onder ('slechter dan') het gemiddelde. Zij maken 33% meer fouten dan het gemiddelde aantal fouten.

Vervolgens is dit principe toegepast op die gevaarsaspecten die het meest als omissie in de getoetste en beoordeelde RI&E's zijn gesignaleerd. Het meest opvallend hierbij is dat:

- In 23% van alle HVK-toetsingen is het gevaarsaspect Arbeidsmiddelen niet volledig en/of betrouwbaar in de RI&E opgenomen. Het gevaarsaspect 'arbeidsmiddelen' valt, vakinhoudelijk, binnen de reikwijdte van het certificaat 'Veiligheidskundige';
- Bij 19% van de HVK-toetsingen is het gevaarsaspect Gevaarlijke Stoffen niet volledig en/of betrouwbaar in de RI&E opgenomen. Voor de bedrijfsartsen is dit 29%. Het gemiddelde ligt op 18%. Een AH-er scoort significant onder het gemiddelde en daarmee dus beter. Gevaarlijke stoffen is een gevaarsaspect dat, vakinhoudelijk, binnen de reikwijdte van het certificaat 'Arbeidshygiëne' valt;
- In 10% van alle HVK-ers toetsingen en toetsingen door onbevoegden is het gevaarsaspect 'onvolledig PVA' niet volledig en/of niet betrouwbaar in de RI&E opgenomen. Dit is beter dan de gemiddelde score van 12%. De andere type toetsers scoren allemaal slechter dan het gemiddelde. Van de gecertificeerde arbeidshygiënist zijn geen gegevens (géén toetsingen op dit onderwerp in de selectie).

5.1.3 Bevindingen beoordeling gegeven adviezen in relatie tot bijhorende beoordeelde getoetste RI&E's

Uit de analyse van de gegeven adviezen bij de in de steekproef beoordeelde getoetste RI&E's blijkt het volgende:

- Driekwart (n=56) van de steekproef (n=77) aan RI&E's aangetroffen in de praktijk was 'niet in orde' na toetsing.
- Twee derde van toetsers in de steekproef (n=77) heeft wel een oordeel gegeven aan de werkgever over de uitkomst van de toetsing (uitspraak dat RI&E wel of niet voldoet aan wet- en regelgeving).
- Van de RI&E's in de steekproef (n=77) zijn er n=50 (65%)

voorzien van een positief oordeel als in 'voldoet aan wet- en regelgeving'. Dat is twee derde.

- Van de driekwart 'niet in orde' (n=56) bevonden getoetste RI&E's in de steekproef is bij 36 gevallen (64%) een positief oordeel gegeven. Dat is twee derde;
- De 36 onterecht gegeven positieve oordelen (vals positief) zijn als volgt verdeeld over de typen toetsers: 4 Bedrijfsartsen (individueel of in multi-team), 4 onbevoegden, 1 arbodienst en 27 certificaathouders (individueel of in multi-team).

Oordeel inspecteurs	Bevinding toetser
21 positief (in orde)	14 positief oordeel 7 geen oordeel (getoetst) ¹¹
56 negatief (niet in orde)	1 negatief oordeel ¹² 36 positief oordeel (vals positief) 19 geen oordeel (getoetst) ¹¹

Met deze informatie kan de tabel aan het begin van de paragraaf uitgebreid worden met de vals positieve beoordelingen.

	In orde (n=21)	Niet in orde (N=56)	Vals positief	N
Bedrijfsarts	1	6	4	7
Bevoegd BA toetsend vanuit een multi-team + AKD* (al dan niet bevoegd)	0	3		3
Gecertificeerde AKD	18	29	28 ¹³	47
Multi gecertificeerde AKD = één persoon met meerdere AKD-certificaten	2	4		6
Onbevoegd	0	14	4	14
Totaal	21	56		77

Bijdrage van het certificaat specifiek

In driekwart van de gevallen (27 van de 36) waarin een vals positief advies werd afgegeven aan de werkgever betreffende de volledigheid en betrouwbaarheid van de getoetste RI&E, is dit advies gegeven door een gecertificeerde AKD. Ten opzichte van het totaal 'niet-in orde' bevonden beoordeelde getoetste RI&E's (n=56) is dat bijna de helft (27 van de 56).

¹¹ Met bewoordingen als *getoetst aan de bepalingen uit de Arbowet of getoetst op volledigheid en validiteit*, waarmee het beeld bij de werkgever is dat de RI&E voldoet.

¹² Dit komt dus overeen met oordeel van de inspecteur.

¹³ Inclusief 1 arbodienst.

Hiermee is in de helft van de beoordeelde getoetste RI&E's in de steekproef een vals positief oordeel gegeven door een certificaathouder aan de werkgever (certificaathouder geeft positief oordeel maar door de inspecteur is de RI&E als niet in orde bevonden).

5.1.4 Enquête gecertificeerde Arbokerndeskundige

Via de certificerende instelling Stichting Hobéon SKO Certificatie (Hobéon) zijn alle door Hobéon gecertificeerde arbokerndeskundigen (certificaathouders) aangeschreven met de vraag een enquête in te vullen. Hobéon certificeert HVK-ers, AH-ers de A&O-ers.

Ook DNV GL Business Assurance B.V. (DNV) is gevraagd deel te nemen. Zij hebben herhaaldelijk aangegeven hieraan niet te willen meewerken. DNV gecertificeerde, tot 2019, HVK-ers. Echter, in minder grote aantallen dan Hobéon. Alle respondenten zijn dan ook in het bezit van een door Hobéon afgegeven certificaat.

In totaal zijn 673 gecertificeerde arbokerndeskundigen benaderd voor een volledig anonieme schriftelijke enquête. Hierop zijn 303 reacties gekomen (respons van 45%). Hiervan zijn nog N=47 respondenten geëlimineerd (onvolledig ingevuld formulier). De resultaten zijn gebaseerd op N=266 respondenten, zijnde een respons van 40%.

De vragen in de enquête zijn gebaseerd op de wettelijke en de certificatie-eisen, in relatie tot de taak 'toetsen van de RI&E'.

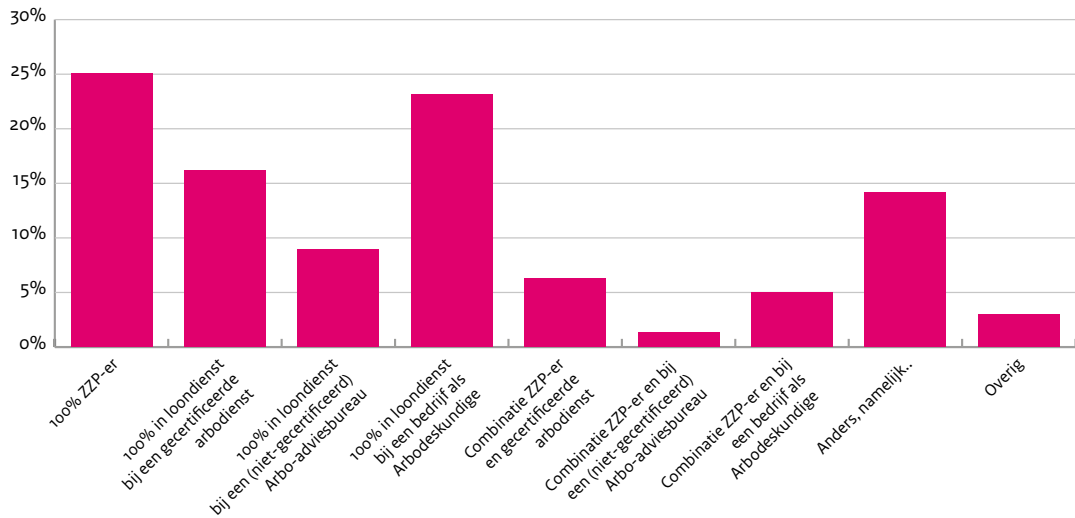
Algemeen

De responsverdeling komt overeen met de natuurlijke verdeling van het aantal gecertificeerde arbokerndeskundigen per type certificaat.

Dienstverband respondenten

De verdeling van de respondenten naar dienstverband is als volgt verdeeld:

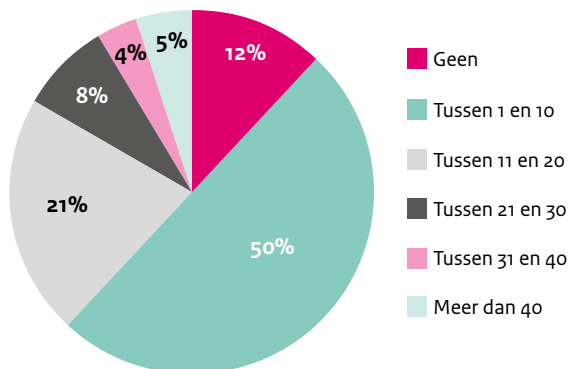
Verdeling dienstverband respondent

Ervaring respondenten met toetsen RI&E

Het aantal toetsingen dat door de groep van 266 respondenten samen verricht is in de jaren 2016-2018 (3 jaar) is ca. 10.000. De ene respondent doet meer toetsingen per jaar dan een ander. De verdeling naar bijdrage is als volgt:

Verdeling respondenten naar aantal RI&E-toetsingen per jaar

Het merendeel van de gecertificeerde arbokerndeskundigen blijkt gemiddeld vijf RI&E's per jaar te toetsen.

Kosten van toetsen

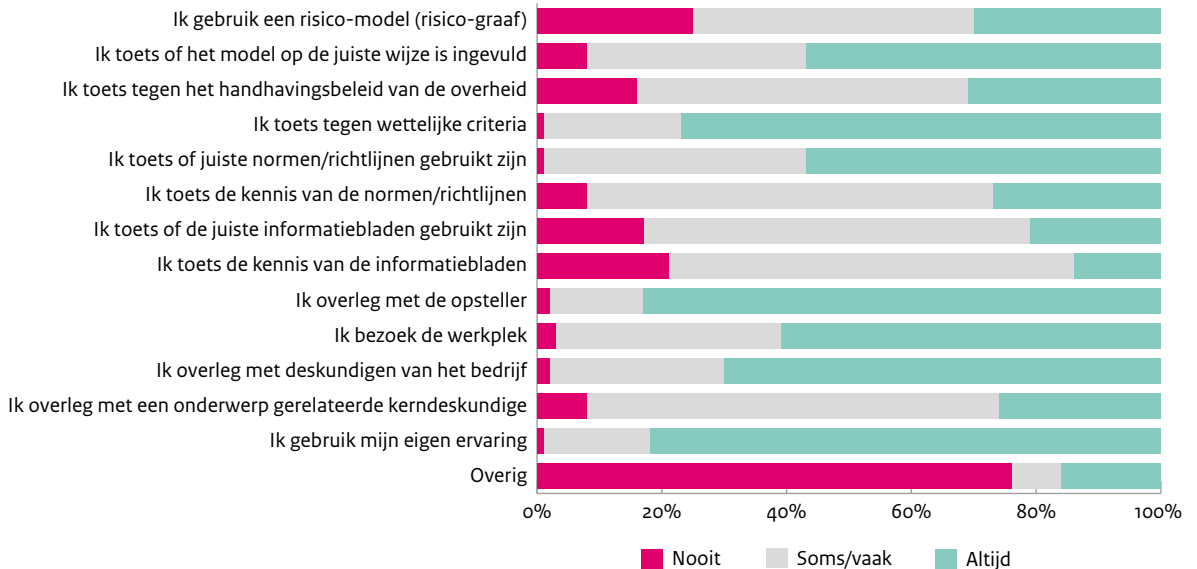
Een toetsing door een ZP-er is goedkoper dan een toetsing door een gecertificeerde arbokerndeskundige in loondienst. Een toetsing door een gecertificeerde HVK-er is goedkoper ten opzichte van de AH-er en A&O-er. Er zijn meer factoren van invloed, maar uit dit onderzoek blijkt dat de kosten voor het toetsen niet één op één te relateren zijn aan het kwaliteitsniveau van die toetsing wat betekent dat duurder niet per definitie beter is.

Toetsen op volledigheid en betrouwbaarheid

De gebruikte hulpmiddelen om de betrouwbaarheid van de in de RI&E beschreven gevaarsaspecten te beoordelen geven een even divers beeld als voor de borging van de volledigheid. In 82% van de gevallen wordt 'altijd-eigen ervaring' als middel opgegeven om te toetsen of een bepaald risico volledig en betrouwbaar is beschreven in de RI&E (zie tabel hieronder).

Middel gebruikt om gevaarsaspecten vernoemd in RI&E te beoordelen op volledigheid en betrouwbaarheid.

Wat doet u om te toetsen of een bepaald risico goed en inhoudelijk passend is beschreven

De term 'nadere inventarisatie'¹⁴ als opmerking in de RI&E

Van de respondenten geeft 73% aan akkoord te gaan met de beschrijving 'nadere inventarisatie gewenst' bij een in de RI&E benoemd gevaarsaspect zonder verdere indicaties over (de ernst van) dat gevaarsaspect.

De wet- en regelgeving kent en ondersteunt de term 'nadere inventarisatie' niet als 'gevaarsaspect'.

De 27% van de respondenten die aangeven 'niet akkoord' te gaan met de beschrijving 'nadere inventarisatie gewenst', geven als reden dat de RI&E dan niet volledig is.

Wat is toetsen?

Het blijkt dat een toetsing, door het merendeel van de respondenten, wordt geïnterpreteerd (beschouwd) als een 'goedkeur' (keuring) op volledigheid en betrouwbaarheid.

Dit wordt ook onderbouwd door het onderzoek naar de RI&E's. Bij twee derde van de in de steekproef beoordeelde RI&E's is een oordeel afgegeven. Er worden daarbij uitspraken (oordelen) gebruikt als:

- RI&E voldoet wel/niet aan de wetgeving;
- RI&E is wel/niet goedgekeurd;
- RI&E is volledig en betrouwbaar;
- RI&E is getoetst en akkoord bevonden.

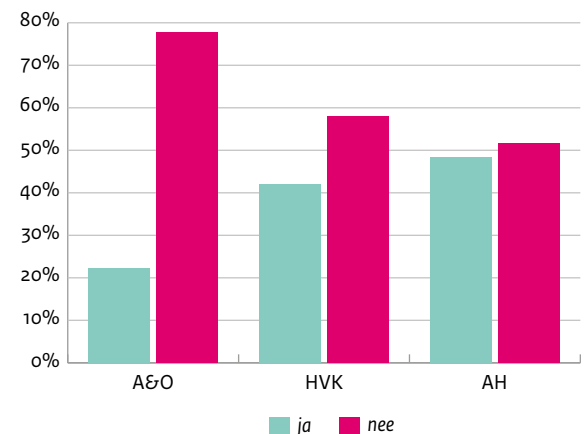
¹⁴ In de RI&E wordt vaak de term 'nadere inventarisatie' gebruikt voor die gevaarsaspecten die in de RI&E zijn opgenomen als 'aanwezig' bij arbeid maar waarvan er (nog) géén risicobeoordeling is gedaan (is er een probleem) en géén (passende) maatregelen zijn opgenomen in het PvA. De wet kent deze term niet. Wel kent zij 'nadere voorschriften voor de RI&E van...', zo opgenomen in de toelichting op het Arbobesluit.

Toetsen buiten eigen arbokerndeskundigheid (type certificaat)

Van de respondenten geeft 49% van de AH-ers en 41% van de HVK-ers aan dat zij gevaarsaspecten toetsen die buiten hun eigen kennisniveau vallen. De A&O-ers daarentegen houden zich hier significant vaker van weg. Vanuit de RI&E-analyse vind je hen ook niet zoveel terug als het gaat om toetsen van gevaarsaspecten die buiten de reikwijdte van hun A&O-certificaat vallen.

Toetsen RI&E op gevaarsaspecten vallend buiten eigen kennisniveau

Toetst u elementen uit de RI&E waar u zelf weinig inhoudelijke kennis van heeft?

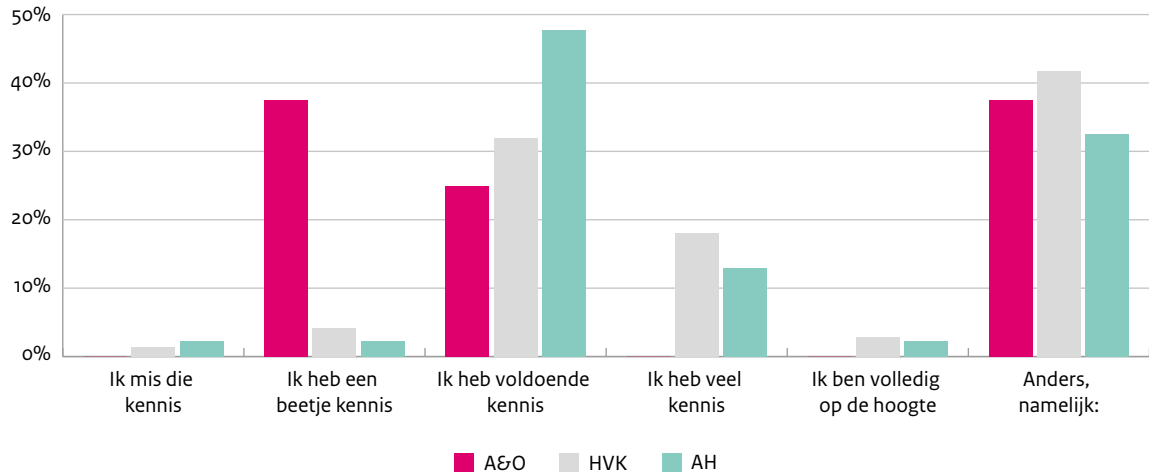

Van de respondenten geeft 48% van de arbeidshygiënisten aan over 'voldoende kennis buiten eigen discipline'¹⁵ te beschikken (tegen 31% HVK en 25% A&O).

¹⁵ Buiten de reikwijdte van de vakinhoud van het eigen certificaat.

Voldoende kennis op gevaarsaspecten buiten eigen kerndiscipline?

Toetst u elementen uit de RI&E waar u zelf weinig inhoudelijke kennis van heeft?

Dit antwoord hebben we vergeleken met de resultaten uit het RI&E-onderzoek (de aangetroffen praktijk). Hieruit constateren we dat de gecertificeerde arbokerndeskundigen slecht(-er) scoren op die gevaarsaspecten die buiten de scope van hun eigen vakinhoudelijke deskundigheid vallen. (type certificaat, zoals aangegeven op het bewijs van toetsing). De zelfrapportage (zelfbeeld) geeft daarmee een tegenstrijdig beeld met de praktijk. Zie hoofdstuk 4 voor toelichting type kerndeskundigheid.

Beïnvloeding door opdrachtgever

Van de respondenten geeft 44% aan dat beïnvloeding door de opdrachtgever, met betrekking tot de toetsing en de uitkomst daarvan voorkomt. Dit wil overigens niet zeggen dat de gecertificeerde arbokerndeskundige hierop ingaat.

Van de respondenten geeft 35% aan dat de werkgever in de opdrachtfase ook echt afziet van de toetsing van de RI&E.

Van de respondenten geeft 80% aan dat de prijs van de toetsing de belangrijkste reden is om, in de opdrachtfase, van de toetsing af te zien. Van deze 35% hebben vooral arbeidshygiënisten (47%) hier mee te maken (tegen 29% HVK en 31% A&O).

Bedreiging kwaliteit toetsing en RI&E

De gerapporteerde vier grootste bedreigingen voor de kwaliteit van de toetsing zijn volgens de respondenten zelf:

1. Het niet verrichten van een werkplekbezoek (toets op afstand);
2. RI&E na afronden toetsing nog onvolledig;
3. Bevoegd toetsers is onbekwaam;
4. Toetsing wordt uitgevoerd door onbevoegd persoon.

De respondenten gaven als vier grootste tekortkomingen (bedreigingen) van het huidige systeem van toetsen:

1. Afwezigheid criteria/richtlijn/normenkader voor de taak 'toetsen';
2. Onvoldoende vakbekwaamheid en kennis van gecertificeerde; arbokerndeskundige voor de taak 'toetsen hele RI&E';
3. Onvoldoende vakbekwaamheid en kennis werkgever over wat er in de RI&E moet staan;
4. (Mogen) toetsen buiten reikwijdte van eigen arbokerndeskundigheid.

De verbetervoorstellen die de respondenten geven, liggen in de lijn van de bedreigingen.

Toetsen onder de naam en/of certificaatgegevens van een ander

Van de respondenten geeft 6% aan dat, voor zover bekend, zijn/haar eigen naam en certificaatnummer, zonder toestemming, gebruikt zijn in een toetsrapport.

Wanneer deze 6% van de respondenten wordt afgezet tegen het type dienstverband, blijkt dat 22% van de ZZP-ers heeft meegemaakt dat hun naam en certificaatnummer weleens zonder toestemming gebruikt zijn in een toetsingsrapport tegen 2,5% van respondenten in loondienst.

Van de respondenten geeft 14,5% aan dat het voorkomt dat er in de markt een bewijs van toetsing afgegeven wordt zonder dat de RI&E feitelijk is gezien.

Als onderliggende motieven voor het ongevraagd en vaak niet gemeld gebruik van andermans certificaatgegevens:

- Prijs van de toetsing;
- Ervaren lage pakkans (door beperkt handhaving);
- Het ontbreken van duidelijk normenkader/richtlijn rond de taak toetsen.

5.1.5 Resultaten enquête werkgevers

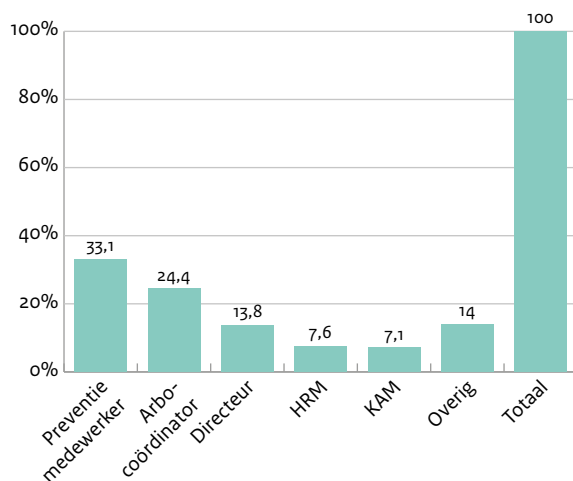
Naast dat alle gecertificeerde arbokerndeskundigen zijn bevroegd is ook een enquête gestuurd naar de klanten van deze certificaathouders. Hiertoe zijn 2000 werkgevers aangeschreven met een enquête.

Respons

Van de 2000 aangeschreven werkgevers kwamen N=685 retour en deze konden ook allemaal meegenomen worden in de analyse. Daarmee is er een respons van 34%.

Bij de helft van de respondenten is de enquête ingevuld door de preventiemedewerker (33%) of door de Arbo-coördinator (24%).

Verdeling van functie respondenten die de enquête hebben ingevuld

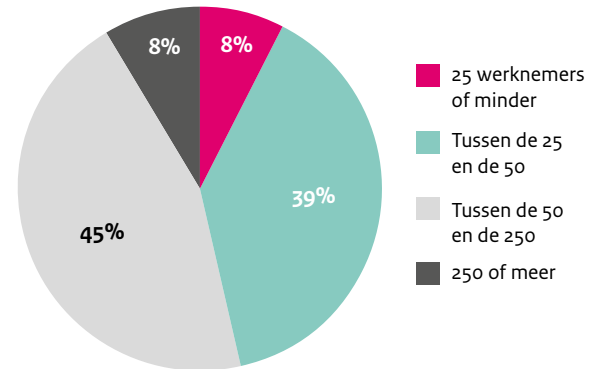
Antwoordopties waren ook (a) medewerker interne gecertificeerde arbodienst of (b) gecertificeerde arbokerndeskundige. Indien deze functie werd gekozen, dan werd de vragenlijst beëindigd. Dit om geen dubbelingen met de enquête 'arbokerndeskundige' te krijgen of om te voorkomen dat, onbedoeld, een gecertificeerde arbodienst werd uitgevraagd.

Inhoudelijke respons:

Van de respondenten huurt 92,4% de arbodienstverlening in; zij hebben dit dus niet zelf in huis.

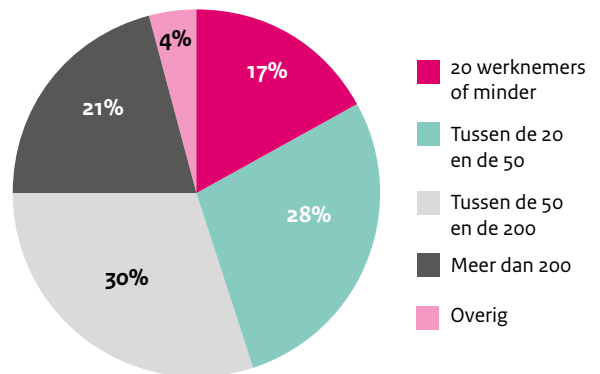
Het merendeel van de respondenten betreft een werkgever met tussen de 25 en 250 werknemers in dienst (84%).

Verdeling bedrijfsgrootte bij werkgevers-enquête

De verdeling qua klassen bedrijfsgrootte waarop de RI&E-analyse is gebaseerd, komt overeen met die van de werkgeversenquête.

Verdeling bedrijfsgrootte bij getoetste RI&E analyse

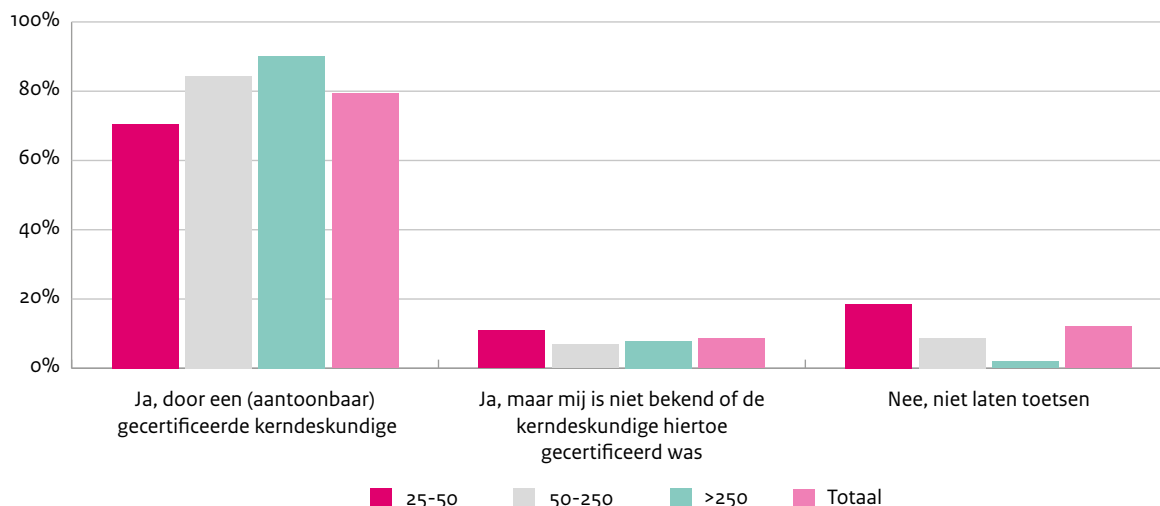
Aantallen gebaseerd op totale respons van 81

Alleen bedrijven met een getoetste RI&E hebben (en konden) de vragenlijst doorlopen en hebben deze ingezonden. De respondenten die ingevuld hebben 'nee, geen RI&E', waren niet in staat de vervolgvragen te beantwoorden.

Inzet gecertificeerde arbokerndeskundige voor toetsing

Van de respondenten met een getoetste RI&E geeft 90% aan dat de toetsing is uitgevoerd door een (aantoonbaar) gecertificeerde arbokerndeskundige.

Grafiek 35: bevoegd toetsen verdeeld naar bedrijfsgrootte

Bij deze vraagstelling is géén expliciet onderscheid gemaakt tussen een gecertificeerde arbokerndeskundige of geregistreerde bedrijfsarts. Het is niet ondenkbaar dat de keuze ‘aantoonbaar gecertificeerde arbokerndeskundige’ ook de geregistreerde bedrijfsarts behelst.

Er is een duidelijk verband aan te wijzen tussen de grootte van het bedrijf en de manier van toetsen. Hoe groter het bedrijf hoe vaker de toetsing wordt uitgevoerd door een (aantoonbaar) gecertificeerde arbokerndeskundige.

Van de respondenten geeft 87% aan een (vorm van) bewijs van de toetsing te hebben gekregen. Hierbij is geen significant verschil tussen de grootte van de bedrijven.

Geleverde diensten door toetser

Respondenten hebben, door middel van een keuzemenu, aangegeven wat zij precies voor de toetsopdracht ontvangen. Hieruit bleek dat als er een bedrijfsbezoek was afgelegd in 20% van de gevallen de externe locatie niet is bezocht, terwijl er wel sprake was van een externe locatie.

Uit cross-referentie tussen de enquête onder de arbokerndeskundigen en die van de werkgevers bleek dat de gemiddelde kosten, opgegeven door de werkgevers als ‘betaald voor een complete RI&E’ twee keer zo hoog zijn als de gemiddelde kosten die de arbokerndeskundigen vragen voor het toetsen van de RI&E (€ 2.300 tegen € 1.150). De toetsing kost dus ongeveer evenveel als het opstellen van een RI&E. Dit terwijl de toetsing in veel gevallen uitgevoerd kan worden en wordt zonder een werkplekbezoek.

We zien dat werkgevers vaker aangeven dat ze een toetsing van de RI&E hebben ontvangen dan dat ze betaald hebben voor een ingevulde RI&E. Werkgevers stellen dus in een deel

van de gevallen zelf de RI&E op en besteden de toetsing uit aan een externe deskundige. Hierbij wordt de druk op een onafhankelijke beoordeling (toets) des te belangrijker voor de borging op de kwaliteit van de RI&E.

Informatiebronnen werkgevers

Werkgevers halen hun informatie met betrekking tot de RI&E en veilig werken voornamelijk op bij een gecertificeerde arbodienst (28,9%) waarmee zij een contract hebben en bij de branchevereniging (27,5%).

Bedrijven met > 50 werknemers halen ook een deel van hun kennis uit werkgeversbijeenkomsten en collega-bedrijven.

Klachten door werkgever over dienstverlening

Uit handhavingcijfers van Inspectie SZW blijkt dat er 7604 keer op het item ‘onvolledige RI&E’ is gehandhaafd in periode 2015-2019¹⁶. Toch is er maar door 2% van de respondenten geklaagd bij de toetser. Dus men haalt zeer weinig verhaal bij de leverancier.

Faal- en succesfactoren volgens de werkgevers

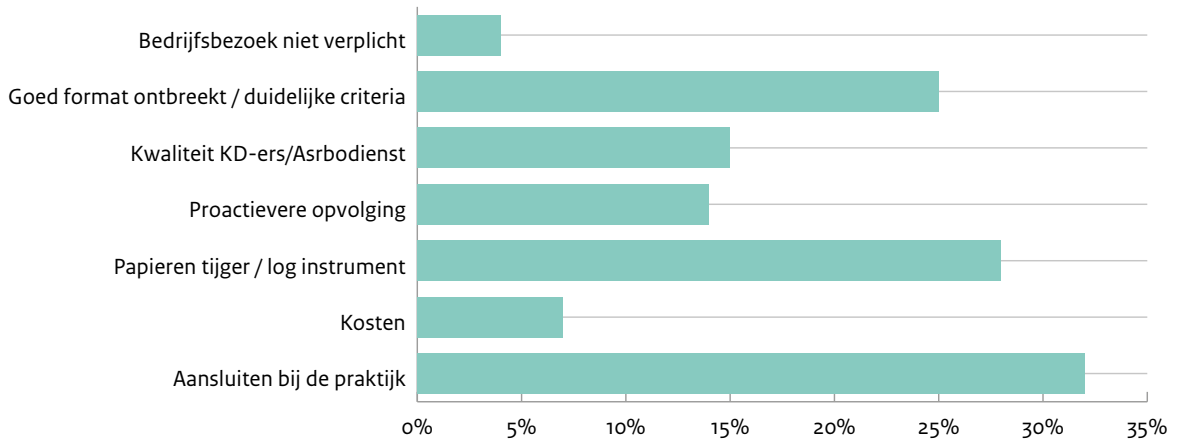
De werkgevers noemen als drie voornaamste faalfactoren bij het huidige systeem:

1. Aansluiting bij de praktijk verbeteren (32%) (met o.a. formats, knowhow van de arbokerndeskundige);
2. Het is een papieren tijger/ log instrument (28%);
3. Het ontbreken van een duidelijk normenkader/criteria en goede (eenduidige) formats (25%).

¹⁶ Uit I-Net analyse Inspectie SZW.

Beperkingen van/in het systeem van toetsen ervaren door de werkgevers

Welke tekortkomingen zie u in het huidige systeem van toetsen [aantal keer dat antwoord gegeven is, meerdere antwoorden mogelijk]

5.2 Resultaten van de interviews met belanghebbende stelselactoren

Met diverse belanghebbende actoren zijn interviews gehouden.

In hoofdstuk 4 zijn de stelselactoren beschreven en is aangegeven welke van deze actoren zijn geïnterviewd. Indien is aangegeven dat de actor niet geïnterviewd is, is daarbij ook de reden daarvan vermeld.

De antwoorden hebben we op de grootste gemene deler hieronder weergegeven. We hebben dit niet per individuele geïnterviewde actor gedaan, omdat er soms maar één of twee respondenten van die actor gereageerd hebben en het antwoord op zichzelf daardoor minder duidend is of kan zijn.

De antwoorden van de gestructureerde interviews zijn naast elkaar gelegd en de 'gemeenschappelijke deler' is hieronder weergegeven. In totaal zijn er 11 interviews afgenomen.

Geïnterviewde stelselactoren:

- Certificerende instelling (Stichting Hobéon SKO Certificatie)
- Beroepsverenigingen
- Arbodiensten
- Arboadviesbureau
- Gecertificeerde arbokerndeskundigen
- Beleidsdirectie gezond & veilig Werken van het ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid

Niet geïnterviewd:

- Beheerstichting/schemabeheerder: na herhaald vragen hebben we helaas geen reactie gekregen.
- Certificerende instelling DNV GL Business Assurance BV (DNV): in verband met inleveren vergunning heeft DNV aangegeven geen behoefte te hebben aan medewerking.

- Bedrijfsartsen: de bedrijfsartsen vallen buiten de werkingssfeer van het certificaatsysteem arbokerndeskundige. Het was een bewuste keuze hen niet te interviewen.
- Steunpunt RI&E.NL: het onderzoek richtte zich op bedrijven met meer dan 25 werknemers en daarmee buiten de werkingssfeer van de erkende branche-RI&E. De rol en betrokkenheid van Steunpunt RI&E.nl richt zich vooral op deze erkende branche-RI&E.

5.2.1 Gemeenschappelijke, door overige stelselactoren genoemde knelpunten bij het toetsen van de RI&E

- Het imago van de (getoetste) RI&E is niet goed. Een RI&E en het laten toetsen van die RI&E kost geld en energie. Het is niet populair in bedrijven. Van de geënquêteerde werkgevers bevestigt 28% dit beeld (is papieren tijger).
- De RI&E is meer een tool voor inventarisatie van risico's van aanwezige gevaren dan voor de evaluatie ervan, opvolging ontbreekt in veel gevallen.
- Evenals uit de enquêtes wordt ook in de interviews gebrek aan format, normen, criteria en taakomschrijving aangegeven als zwak punt in het systeem.
- Er is een groot verschil in kwaliteit van de verschillende RI&E's
- De toegevoegde waarde van het toetsen van een RI&E wordt gezien als een vergroting van de zekerheid dat de organisatie een passend en volledig beeld heeft van alle risico's met passende maatregelen. Het toetsen is een wapen tegen manipulatie van de inhoud van de RI&E door de opdrachtgever en een middel tegen bedrijfsblindheid van de opsteller.
- Het 'getoetst zijn van de RI&E wordt te weinig gehandhaafd (leidt tot oneerlijke concurrentie). Uit de enquête onder de gecertificeerde arbokerndeskundigen komt dit naar voren.

- Een door een gecertificeerd arbokerndeskundige opgestelde RI&E, wordt door diezelfde arbokerndeskundige legitiem getoetst. Toetsing van de eigen RI&E of het in eigen huis laten toetsen van de RI&E is daarmee niet zuiver en staat haaks op de beoogde onafhankelijkheid en borging van de kwaliteit. De veiligheid en gezondheid van werknemers is hiermee mogelijk in het geding.
- Toetsing door een geregistreerde bedrijfsarts, die niet over de arbokerndeskundigheden beschikt maar wel verbonden is met het bedrijf en makkelijk toegankelijk (goedkoop) wordt als risico gezien, evenals toetsen door onbevoegden of door arbokerndeskundigen buiten hun eigen kennisgebied. Deze zorgen worden gestaafd door de uitkomsten van de RI&E-analyse.
- Geen level playing field met betrekking werkplekbezoek. Dit wordt gezien als een adering voor de kwaliteit.
- Het vertrouwen in het certificaat is niet altijd terecht wanneer het gaat om, onder andere, ethiek, deskundigheid en brede kennis.
- Het komt voor (gerapporteerd 6%) dat onbevoegde toetsers, voor en op het bewijs van hun toetsing, gebruik maakt van de naam en/of certificaatgegevens van een ander dan henzelf. Dit zonder toestemming of melding.

5.3 Bevindingen uit de deskresearch

De volgende bevindingen komen naar voren uit de deskresearch:

- Er zijn geen normenkader (richtlijn) en definitie voor het begrip en de taak 'toetsen'. De wetgever is duidelijk over het feit dat er 'getoetst moet worden op...', maar niet over wat de toetsers dan precies moet doen, moet laten, moet opleveren, wat het gevolg moet zijn (anders dan het genoemde in de arboregeling). De taak is daarmee interpretatievrij. Voor de feitelijke definitie van toetsing moet nu worden teruggegrepen op de uitleg in de Dikke Van Dale;
- Er is nergens invulling gegeven aan wat specifiek onder 'deskundigheid' wordt verstaan zoals gesteld in artikel 14 eerste lid, anders dan 'gecertificeerd of geregistreerd';
- De veelvuldig in de praktijk gebruikte term (escape) 'nadere inventarisatie' wordt door de wet niet ondersteund;
- De toelichting op het arbobesluit is een goed handvat voor het *wat* in een RI&E (normenkader), samen met hetgeen in het arbobesluit zelf wordt genoemd;
- Een werkplekbezoek is alleen verplicht vanuit het certificaat arbodiensten. Dit draagt niet bij aan het level playing field¹⁷. Een werkplekbezoek kost de werkgever extra geld;
- Één bevoegd persoon (volgens artikel 14 eerste lid) mag de hele RI&E toetsen. Dat betekent dat hij/zij ook kan

oordelen en mag oordelen over gevaarsaspecten die vallen buiten de scope van zijn/haar certificaat en daarmee vakinhoudelijke kennis. Er zijn geen randvoorwaarden gesteld aan hoeveel/wie wanneer;

- Klachten aan het bewegingsapparaat is de tweede grootste ziektemaker (informatiebronnen over beroepsziekten). De geregistreerde ergonomen zijn op dit moment niet eerstelijns betrokken bij de toetsing van een RI&E;
- Certificaatschema's stellen (en toetsen) alleen scope-gerelateerde competentie- en vaardigheidseisen aan de certificaathouder. Er wordt voor certificering geen vakinhoudelijke kennis afgetoetst. Het enige dat wordt geëist, is 'een relevante vooropleiding passend bij de scope van het certificaat'.
- De leidraad vanuit de beroepsverenigingen is geen normenkader voor het toetsen van de RI&E maar een invulling voor de eis gesteld in artikel 2.1 tweede lid van de arbeidsomstandighedenregeling (validatie-instrument als in de erkende branche-RI&E).

5.3.1 Cijfers ongevallen in relatie tot causale gevaarsaspecten

Uit de analyse van de opgevraagde getallen van het RIVM (storybuilder) blijkt dat in meer dan een kwart (ca. 28%) van de gevallen de oorzaak van een ongeval direct gerelateerd is aan het arbeidsmiddel zelf (materieel in onvoldoende mate aanwezig en van slechte kwaliteit).

In de geanalyseerde ongevallen in Storybuilder (periode 2012-2014) blijkt¹⁸:

1. 5250 ca. arbeidsongevallen per jaar met als oorzaak ABM;
2. 4200 ca. arbeidsongevallen per jaar met als oorzaak ABP;
3. 1942 ca. arbeidsongevallen per jaar met als oorzaak GS.

Uit een I-net¹⁹ analyse over de periode 2015-2019 blijkt het volgende:

- a. De handhaving in I-net heeft dezelfde trend in gevaarsaspecten als de omissies gevonden in de beoordeelde RI&E's als het gaat om onvolledigheid/ onbetrouwbaarheid;
- b. Gekeken naar de totale handhaving door Inspectie SZW zijn volgorde (1) arbeidsmiddelen, (2) inrichting arbeidsplaats, (3) gevaarlijke stoffen en (4) arbobeleid de gevaarsaspecten waar het meest op gehandhaafd wordt als 'niet in orde';
- c. Gekeken naar de handhaving bij ongevallen door Inspectie SZW komen volgorde (1) arbeidsmiddelen, (2) inrichting arbeidsplaats, (3) arbobeleid en gevaarlijke stoffen het meest voor;
- d. Er is in totaal 7604 keer gehandhaafd op 'onvolledige RI&E/PvA'.

¹⁸ ABM: Arbeidsmiddel; ABP: Arbeidsplaats; GS: Gevaarlijke stoffen.

¹⁹ Registratie- en administratiesysteem voor Inspectie SZW-onderzoeken en daaruit voortvloeiende handhaving.

5.3.2 Leidraad RI&E-toets inclusief leidraad valideren RI&E-instrument

Dit document, opgesteld door de beroepsverenigingen van arbokerndeskundigen en de beroepsvereniging voor Arbeids- en bedrijfsartsen, is bestudeerd waarbij de focus lag op het deel 'Leidraad RI&E-toets'.

Het in het document vermelde doel van de leidraad is:

- Een handvat bieden voor toetsende kerndeskundigen;
- Borgen dat de kerndeskundigen bij de RI&E-toets op een professionele manier omgaan met bevoegdheden en bekwaamheden;
- De toets zo beperkt mogelijk maken, zonder kwaliteitsverlies

Om na te gaan of deze leidraad ook duidelijke criteria schetst voor de taak en het product van toetsen is deze nader bekeken. In de leidraad wordt het volgende vermeld:

1. De primaire expertise, die de kerndeskundige heeft bij het toetsen van een RI&E (tabel 1 in de leidraad);
2. Als de (drie) primaire risico's (geborgd) in de RI&E staan hier de nadruk op moet liggen en er niet onevenredig veel tijd gestoken moet worden in relatief minder prioritaire risico's;
3. De meerwaarde van een bedrijfsbezoek voor de volledigheid van een RI&E met betrekking tot de prioritaire risico's is gering en kan daarom achterwege blijven. Bijlage 3 van de leidraad gaat hier nog wat verder

- op in waarbij wordt opgemerkt dat 'bedrijfsspecifieke risico's, zoals werkdruk, niet zonder bedrijfsbezoek kunnen worden beoordeeld maar dat de kerndeskundige niet mag aangeven dat een bedrijfsbezoek noodzakelijk is;
4. Indien een kerndeskundige de belangrijkste risico's van het type bedrijf kan beoordelen, is ondersteuning van andere kerndeskundigen niet noodzakelijk;
 5. In het Arbobesluit staat 'bijzondere risico- inventarisatie en evaluatieverplichtingen' (bijlage 3 onder AD.c). De Arbowet alsook het Arbobesluit kent deze term zo niet. De wetgeving kent wel de 'nadere voorschriften voor de risico-inventarisatie en evaluatie'. Wel wordt vermeld dat deze 'voorschriften' (door de leidraad 'verplichtingen' genoemd) in de totale RI&E moeten worden opgenomen.
 6. Een verwijzing naar artikel 14 van de wet (bijlage 4 van de leidraad). De opgenomen tekst is niet volledig. Zo is de bevoegdheid van de geregistreerde bedrijfsarts is niet meegenomen.

AD 2: dit is debet aan de volledigheid en betrouwbaarheid die de wet stelt, geïnventariseerd en geëvalueerd op alle aanwezige gevaren en risico's.

AD3: bevoegde toetsers moeten, indien in dienst van een gecertificeerde arbodienst, voor de toetsing een werkplekbezoek uitvoeren. Dit is een verplichting voortvloeiend uit het certificaat arbodiensten.

6

Conclusie

Belangrijkste bevindingen beoordeling kwaliteit getoetste RI&E in de praktijk

- Driekwart van de getoetste RI&E's in de (niet representatieve) steekproef is niet volledig en/of betrouwbaar na toetsing;
- Van de afgegeven bewijzen van toetsing (n=77) zijn er 50 die een positief oordeel bevatten afgegeven door de toetsers (als in voldoet aan wet- en regelgeving) terwijl in de praktijk blijkt dat in 36 van die 50 gevallen dit niet het geval is. Er is dan sprake van een vals positief oordeel;
- Bij 27 van die 36 gevallen betreft het een (vals positief) oordeel van een gecertificeerde AKD-er. Ten opzichte van het totaal 'niet in orde' bevonden getoetste RI&E's (n=56) is dat bijna de helft (27 van de 56);
- De kwaliteit van door gecertificeerde AKD-ers getoetste RI&E's is beter dan toetsingen verricht door andere typen toetsers (Bedrijfsartsen en onbevoegden¹);
- De kwaliteit van toetsingen door gecertificeerde AKD-er is groter indien de toetsing een gevaarsaspect betreft dat valt binnen de scope van het eigen certificaat (type kerndeskundigheid als HVK, Arbeidshygiëne of A&O). Toetsing door een gecertificeerde AKD-er op gevaarsaspecten vallend buiten de eigen kerndeskundigheid draagt negatief bij aan de kwaliteit.

Belangrijkste bevindingen uit enquêtes, interviews en deskresearch

- De definitie van het begrip 'toetsen' en de eisen aan het geleverde product (de toetsing) zijn niet beschreven en zijn daarmee ter invulling van eenieder (vraag: wat is nu 'toetsen'?);
- 6% van de gecertificeerde AKD-ers (certificaathouders) respondeert dat er, zonder toestemming van certificaathouder, gebruik wordt gemaakt van naam en certificaatnummer. Dit resulteert in onrechtmatig afgegeven toetsverklaringen. Een zorgelijk signaal dat aandacht behoeft en vanuit de kant van toezicht door Inspectie SZW al krijgt;

- De werkgevers ervaren de RI&E en de toetsing ervan als een log instrument en een papieren tijger (28%);
- Certificaathouders en werkgevers rapporteren ervaring met onvoldoende vakbekwaamheid en kennis van gecertificeerde arbokerndeskundige als het gaat om de taak 'toetsen hele RI&E';
- Certificaathouders rapporteren onvoldoende vakbekwaamheid bij collega's en gebrek aan kennis bij de werkgever over wat er in de RI&E moet staan wil deze volledig en betrouwbaar zijn;
- Certificaathouders zien het als een risico voor de kwaliteit van de toetsing als certificaathouders de RI&E toetsen op gevaarsaspecten die vallen buiten de reikwijdte van eigen arbokerndeskundigheid.

Conclusie

Met betrekking tot de deelvraag "in hoeverre leidt toetsing als instrument tot een volledige en betrouwbare RI&E?" kan worden gesteld dat toetsing niet in alle gevallen leidt tot een volledige en betrouwbare RI&E.

Met betrekking tot de deelvraag 'borgt het certificaat de kwaliteit van de toetsing?' is Inspectie SZW van oordeel dat dit niet altijd het geval is.

Met betrekking tot de deelvraag 'Is er kwaliteitsverschil tussen toetsingen verricht door een certificaathouder en een niet-certificaathouder?' is Inspectie SZW op basis van de steekproef van oordeel dat dit inderdaad **wel het geval is**.

Voor wat betreft de conclusie en daarmee de beantwoording van de centrale onderzoeksvraag, zich baserend op de bevindingen in dit onderzoek, signaleert Inspectie SZW dat de werkgever, voor de borging van de kwaliteit van de RI&E inclusief het Plan van Aanpak, niet zondermeer kan vertrouwen op de (bijdrage van de) toetsing en daarmee op de borging van het persoonscertificaat arbokerndeskundige.

7

Signalen en Aanbevelingen

De resultaten van het onderzoek leiden ons, via bijhorende bevindingen, tot de volgende signalen en aanbevelingen.

7.1 Signalen en aanbevelingen met betrekking tot beoordeelde getoetste RI&E's steekproef in combinatie met het bewijs van toetsing

Signalen

- Een toetsing betekent niet dat de RI&E, na toetsing, volledig en betrouwbaar is of daartoe (dwingend) leidt;
- Het certificaat arbokerndeskundige levert een bevorderende kwalitatieve bijdrage aan de getoetste RI&E en deze bijdrage is groter als de toetsing betrekking heeft op gevaarsaspecten die vallen binnen de eigen kerndeskundigheid (Veiligheidskunde, Arbeidshygiëne, arbeid- & Organisatiedeskundigheid);
- In de steekproef van 77 getoetste en door de inspecteur beoordeelde RI&E's hebben we ook, weliswaar reactief, gesignaleerd dat, als het gaat om de kwaliteit van toetsing, de bedrijfsartsen het minst goed presteren. Een verdiepend onderzoek naar de bijdrage van de BA aan de kwaliteit van de getoetste RI&E lijkt op z'n plaats;
- N=14 van de 77 getoetste RI&E's blijkt getoetst te zijn door een onbevoegde. Ongeacht of de betreffende RI&E nu wel/niet in orde, het is een zorgelijk signaal. Immers, onbevoegd toetsen is een overtreding van de wet.

Aanbevelingen

- Het reeds ingezette toezicht op de toetsresultaten en (oordelen in) bewijzen van toetsing in relatie met de aangetroffen inspectiepraktijk voortzetten. Dit ook om het aantal onrechtmatige toetsingen vanuit die kant tegen te gaan;
- Omdat toch nog driekwart van de getoetste RI&E's niet volledig en/of betrouwbaar is en wordt is het wenselijk in te zetten op het vergroten van kennis en kunde over deze volledigheid en betrouwbaarheid van de RI&E bij de bevoegd toetsers;
- Het matige presteren van de bedrijfsartsen, als bevoegd toetsers, op de toetsingen in deze steekproef is een zorgelijk signaal. Een representatief en verdiepend onderzoek naar het aandeel aan toetsingen door de bedrijfsartsen en de bijdrage van de bedrijfsarts aan de kwaliteit van de getoetste RI&E is aan te bevelen.

7.2 Signalen en aanbevelingen uit enquêtes, interviews en deskresearch

Signalen

- Het ontbreken van een duidelijk normenkader/criteria en goede (eenduidige) formats als het gaat om toetsen van de RI&E is een prominente en gedeelde zorg bij certificaathouders en werkgevers;
- De certificaathouders zelf, als een van de belangrijkste actoren in dit werkveld, geven aan dat het de kwaliteit niet ten goede komt als een certificaathouder gevaarsaspecten toetst die vallen buiten haar/zijn, middels een certificaat aantoonbare kennis en competentie;
- Dat er sprake is van onrechtmatig afgegeven toetsverklaringen wordt hier niet alleen gerapporteerd maar wordt ook ondersteund met ervaringen uit de inspectiepraktijk. Wellicht speelt het ontbreken van een duidelijk normenkader over taak en eindproduct hierin een bevorderende rol.

Aanbevelingen

- Neem in de wet- en regelgeving een duidelijke definitie op over de taak 'toetsen van de RI&E' (wat is het? Is het een keuring of een advies en hoe vrijblijvend dan?);
- Formuleer een duidelijker gestandaardiseerd normenkader rond de taak toetsen ter bevordering van de uniformiteit in geleverde diensten en (eind-) producten. Hierdoor wordt meer voorkomen dat financieel gewin kan prevaleren boven veiligheid en gezondheid van werknemers;
- Verbeter het systeem door vergroting van kennis bij certificaathouders over volledigheid en betrouwbaarheid van de RI&E. Wat moet er precies in de RI&E bij een specifieke gevaarsaspect staan wil de RI&E op dat gevaarsaspect volledig en betrouwbaar zijn. Mocht deze kennis bij de bedrijfsartsen als bevoegd toetsers ook te kort schieten, blijkt uit het geadviseerde nader onderzoek, dan geldt deze aanbeveling ook voor hen;
- Introduceer een verplichte handeling door de werkgever op de uitkomst van een eerste toetsing alvorens de toetsing (na gedane aanpassing) definitief te verklaren. Hiermee krijgt het toetsen het karakter van 'keuren', een wens die uitdrukkelijk wordt ondersteund door de gecertificeerde responderende arbokerndeskundigen.

8

Bijlagen

8.1 Begrippenlijst

Afkorting/terminologie	Betekenis
WSCS	Werkveldspecifieke Schema Document met specifieke eisen die gesteld worden aan de certificaathouder
RI&E	Risico-inventarisatie & -evaluatie, inclusief het PVA zoals gesteld in artikel 5 Arboret
PVA	Plan van Aanpak, als integraal onderdeel van de RI&E
Arbokerndeskundige	Gecertificeerd Arbokerndeskundige(-en) Hier de certificaathouder voor de arbokerndeskundigheden HVK, AH en A&O
HVK	Hogere Veiligheidskundige
AH	Arbeidshygiënist
A&O	Arbeids- & Organisationsdeskundige
BA	Bedrijfsarts
Toetsen	Het door een gecertificeerde arbokerndeskundige laten toetsen van de ingevulde RI&E ¹
BCD	Schemabeheerder, beheert het in de arboregeling opgenomen certificatieschema voor HVK, AH en A&O
CI	Certificerende Instelling Verstrekt het certificaat aan de certificaathouder indien deze bewijsbaar heeft voldaan aan de eisen uit het WSCS
WDA&T	Werkveldspecifiek Document voor Aanwijzing & Toezicht Document met specifieke eisen die aan de certificerende instelling worden gesteld
CH	Certificaathouder (= gecertificeerde arbokerndeskundige)
Bewijs van toetsing	Tekst (in welke vorm ook), horend bij de RI&E, waarin wordt verklaard dat de onderliggende RI&E is getoetst, al dan niet voorzien van een oordeel en/of adviezen.
Certificaat	Bewijs dat de certificaathouder voldoet aan de gestelde eisen van het bijhorende WSCS en de taak die wettelijk onder dat certificaat valt mag uitvoeren.
Arbokerndeskundige	Er zijn drie typen kerndeskundigen (CH's) met een eigen type certificaat: <ul style="list-style-type: none"> • AH • HVK • A&O Er is geen overall certificaat

¹ Ook een BIG-geregistreerde BA mag de RI&E toetsen, maar in dit onderzoek is deze partij buiten beschouwing gelaten. Dit omdat deze groep niet valt onder de toezicht sfeer van SZW.

8.2 Overzicht benaderde stelselactoren in onderzoek

Stelselactor	Taak / Rol	Wel/niet betrokken in het onderzoek
Gecertificeerde Arbokerndeskundige	Onafhankelijk toetsen van de RI&E en het Plan van Aanpak als ook het adviseren hierover	Alle certificaathouders zijn aangeschreven met een enquête.
Certificerende instelling	Een certificerende instelling is een organisatie die, na beoordeling en examinering, certificaten verstrekt aan personen, processen en/of producten en hier toezicht op houdt.	Er waren tot medio 2019 twee CI's in dit stelsel. Alleen Stichting Hobéon SKO Certificatie is geïnterviewd. DNV heeft te kennen gegeven dat zij afzagen van deelname omdat zij, per medio 2019, niet meer aangewezen zou zijn.
Schemabeheerder BCD	Een schemabeheerder beheert 'de wettelijke certificatieregeling voor HVK, AH en A&O en vormt daarmee feitelijk de liaison tussen alle belanghebbenden in het werkveld en de wetgever	Ondanks herhaaldelijke verzoeken bleef een reactie uit.
Werkgevers	Werkgevers zijn zowel opdrachtgevers voor het toetsen van de RI&E als gebruikers van die getoetste RI&E	In dit onderzoek zijn 2000 werkgevers aangeschreven met een enquête.
Toezichthouder Inspectie SZW	Namens de minister toezichthouder op de CI en haar CH's. Een certificaathouder en een certificerende instelling verrichten werkzaamheden die feitelijk zijn voorbehouden aan de minister.	Inspectie SZW voert dit stelselonderzoek uit vanuit haar actieve monitorrol (OMV-besluit kenmerk 2017-0000141181, publicatienummer 50920 publicatiedatum, artikel 7 lid 2 onder L).
Beroepsverenigingen & brancheorganisaties: • NVVA (arbeidshygiëne) • NVvK (hogere veiligheidskundigen) • BAO (Arbeid- en Organisatiedeskundigen) • OVAL (brancheorganisatie arbodiensten)	Een belangrijke informatiebron voor CH's als het gaat om bijvoorbeeld wetswijzigingen en de Stand van de Wetenschap en de Professionele Dienstverlening.	Om te achterhalen of de ondersteunende organisaties binnen dit werkveld een uniform beeld hebben en over de accurate kennis beschikken, zijn zij alle vier geïnterviewd.
Gecertificeerde Arbodiensten	Een gecertificeerde Arbodienst biedt, vanuit zijn kwaliteitssysteem de activiteit 'toetsen van de RI&E' aan.	Arbodiensten hebben informatie over de werking van het stelsel, omdat zij voor het toetsen van de RI&E een gecertificeerde Arbokerndeskundige (of geregistreerde bedrijfsarts) in dienst hebben. Daarmee is er, naast hun eigen procescertificaat, ook een verbinding met het persoonscertificaat arbokerndeskundige. Voor dit onderzoek zijn er twee grote gecertificeerde arbodiensten geïnterviewd.
Ministerie SZW, beleidsdirectie G&VW	Verantwoordelijk voor de inrichting van het stelsel alsook voor de onderliggende wet- en regelgeving	De beleidsmaker heeft invloed op de onderliggende wet- en regelgeving van een stelsel. Verdient een stelsel verbeteringen, dan zal de beleidsmaker in actie moeten komen. Tijdens dit onderzoek is G&VW geïnterviewd.

8.3 Overzicht onderzochte informatiebronnen - literatuur

- Rapport van de Stichting Nederlandse Centrum voor Beroepsziekten
- Arbomonitor
- Story Builder (ongevallen versus arbo-onderwerpen)
- Nederlandse Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA) voor werknemers;
- Werkgever Enquête Arbeidsomstandigheden (WEA);
- Leidraad RI&E-toets inclusief Leidraad valideren RI&E-instrument, 2005;
- Rapportage Beleidsonderzoekers kwantitatieve naleving RI&E²⁰ ;
- Richtlijn van de Raad van 12 juni 1989 betreffende de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op het werk;
- Werkveldspecifieke schema Arbodiensten van 27 november 2018²¹;
- Wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet ten aanzien van de risico-inventarisatie en evaluatie (2009-2010, nr.: 32 397, verwijzing naar de risicobeschrijving als de beschrijving van de ‘aard en ernst’ hiervan).

8.4 Overzicht nationale wetgeving relatie tot de getoetste RI&E

Onderwerp	Arbowet	Besluit	Regeling	Nota van toelichting
Verplichting RI&E	Artikel 5			
Verplichting toetsing	Artikel 14, lid 1 onder a.			
Plan van Aanpak integraal onderdeel van RI&E	Artikel 5, lid 3			
Toetsen voorbehouden aan gecertificeerd arbokerndeskundige en aan geregistreerde BA	Artikel 14, lid 1 (onder a).			
Inhoud RI&E standaard	Artikel 5 lid 1		Arbeids-omstandighedenregeling §2.2, artikel 2.1	
Nadere voorschriften RI&E, zonder uitzondering rechtstreeks voortvloeiend uit EG-richtlijnen, welke betrekking hebben op diverse risicogebieden.		In de diverse hoofdstukken		Deel I paragraaf 7 van Staatsblad 1997, publicatie-nummer 60, publicatiedatum 15-01-1997 (alsook de daarop volgende wijzigingen)
WSCS arbokerndeskundige Hoger Veiligheidskundige			Bijlage IIc. behorend bij Artikel 2.14	
WSCS arbokerndeskundige Arbeid- & Organisationspsycholoog			Bijlage II f. behorend bij Artikel 2.17	
WSCS arbokerndeskundige Arbeidshygiënist			Bijlage II d. behorend bij Artikel 2.15	
WDA&T persoonscertificatie Arbokerndeskundige			Bijlage II c. behorend bij Artikel 2.14	

²⁰ Titel: Je wilt de RI&E levend houden’ december 2019.

²¹ Kenmerk 2018-0000187369, nr. 68321 Strct (2018).

8.5 Overzicht algemene definities, competenties en kerntaken vermeld in de WSCS-en

Het WSCS kent o.a. de volgende definities:

Term	Definitie
competentie	Gedemonstreerd vermogen om kennis en vaardigheden toe te passen en, waar relevant, gedemonstreerde persoonlijke eigenschappen, zoals gedefinieerd in het certificatieschema
eindtermen	Een omschrijving van het geheel aan kennis, vaardigheden en houdingen van een specifiek vakbekwaamheidsgebied ten behoeve van het toetsen van examenkandidaten
entree-criteria	Criteria, zoals opleiding en werkervaring, waaraan de kandidaat moet voldoen om toegelaten te worden tot het certificatieproces
vakbekwaamheidsgebied	Aanduiding van het werkveld, de functie, of een geheel aan taken waar bepaalde vakbekwaamheidseisen op betrekking hebben
vakbekwaamheidseisen	De eisen die, binnen een bepaald werkveld of een bepaalde beroepsgroep, gesteld worden aan personen met betrekking tot hun kennis, vaardigheden en houdingen inzake specifieke handelingen of taken
werkveld	In voorliggend certificatieschema valt daaronder het beroepsgebied dat het certificaat benoemt (veiligheidskunde, arbeidshygiëne of A&O);
Geldigheidscondities	Aan de geldigheid van een certificaat zijn condities verbonden. Indien niet voldaan wordt aan deze condities kan dit consequenties hebben voor het certificaat. De condities en de wijze waarop door de CKI toegezien dient te worden, worden opgesteld door de stichting BCD en vastgelegd in het Document voor aanwijzing en toezicht op de certificatie-instellingen voor HVK
Onderwerp van certificatie	Het betreft certificatie van vakbekwaamheid op het gebied van het type deskundige genoemd in het bewuste en bij het certificaat horende WSCS.
Entree-eis	diploma vooropleiding HBO of hoger/ een ingevuld portfolio/ scope van de aanvraag
Werkervaring	De werkervaring van de Hogere Veiligheidskundige toont aan dat hij in staat is competenties zelfstandig in de praktijk toe te passen

Het WSCS kent o.a. de volgende taken en competenties:

Kerntaken	Algemene competenties
Verder ontwikkelen van het vak	Klantgericht handelen
Adviseren over/onderzoeken van gezondheid, werkomstandigheden en duurzame inzetbaarheid in arbeidsorganisaties	Adviesvaardigheden
Adviseren over/onderzoeken van optimaliseren van de arbeidsomstandigheden/zorg	Resultaatgericht functioneren
Veiligheidskundige risicobeoordeling	Professioneel handelen
	Samenwerken, verbinden en integreren
	Ondernemen
	Onderzoek & Analyse
	Voorlichting, training en instructie
	Implementatievaardigheden
	Borgen en Bewaken

